

**UDENRIGSMINISTERIET**

Socialudvalget (2. samling)  
SOU alm. del - Bilag 182  
Offentligt

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg  
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Tel. +45 33 92 00 00  
Fax +45 32 54 05 33  
E-mail: um@um.dk  
Telex 31292 ETR DK  
Telegr. adr. Etrangeres  
Girokonto 300-1806



Bilag	Journalnummer	Kontor
1	400.C.2-0	EUK

4. juli 2005

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Socialministeriets  
evaluering af den åbne koordinationsmetode på det sociale område samt  
NAPincl 2005, implementeringsrapport.

*P. H. Olsen*

**EVALUATION OF THE OPEN METHOD OF COORDINATION  
IN THE FIELD OF SOCIAL PROTECTION**

**DENMARK**

**JUNE 2005**

## **Indledning**

Medlemsstaterne skal i løbet af foråret 2005 evaluere den åbne koordinationsmetode på områderne social inklusion samt pensioner.

Evalueringen skal involvere alle relevante aktører, dvs. offentlige såvel som private og frivillige aktører.

I Danmark har de relevante aktører løbende været inddraget i arbejdet med den åbne koordinationsmetode, idet der har været afholdt flere seminarer, møder og høringer om handlingsplanerne. Aktørerne har herigennem givet bidrag vedrørende såvel handlingsplanerne/strategirapporterne som den åbne koordinationsmetode.

Med henblik på evalueringen afholdt Socialministeriet den 17. marts 2005 et seminar, som havde til formål at samle de relevante aktører om et fælles bidrag.

Relevante aktører, herunder Kommissionen, ministerier, arbejdsmarkedets parter, kommunale parter og organisationer var inviteret til seminaret.

Seminaret gav gode input til evalueringen, og på baggrund af disse input blev et udkast til besvarelse udarbejdet af Socialministeriet. Udkastet blev efterfølgende sendt til høring hos de involverede aktører.

Den danske besvarelse udtrykker således ikke kun regeringens holdninger men refererer også synspunkter, der er gjort gældende af aktørerne.

Hvert afsnit indledes med nogle generelle synspunkter, der herefter suppleres med mere specifikke bemærkninger fra de involverede aktører.

### **1. The added value of the OMC**

Den åbne koordinationsmetode på det sociale område tilfører en vigtig merværdi i form af en social dimension i det europæiske samarbejde. Socialpolitikken anerkendes nu som et nødvendigt samarbejdsområde, og vi er således fra dansk side generelt glade for den åbne koordinationsmetode som samarbejdsmetode på områderne bæredygtige pensioner og bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse.

Samarbejdet på disse områder inden for den åbne koordinationsmetode betyder generelt, at der skabes helt nye muligheder for at lære af hinandens erfaringer og herigennem at skabe øget opmærksomhed på forskellige tilgange til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse samt styrkelse af fremtidssikrede og bæredygtige pensionssystemer, hvilket på kortere og længere sigt i sig selv udgør en merværdi.

~~Arbejdsformen har endvidere ført til nye eksempler på samarbejde med øvrige aktører.~~

I dansk sammenhæng har metoden betydet, at vi nu har en sammenhængende dansk strategi for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse på tværs af sektorer, hvilket har givet større overblik og dermed et bedre beslutningsgrundlag, som løbende kan medvirke til at forbedre strategien.

Den åbne koordinationsmetode lægger op til, at der arbejdes med en tværgående og sammenhængende strategi og giver således mulighed for en mere helhedsorienteret tilgang.

Den åbne koordinationsmetode medvirker til at skabe viden og dermed til bedre metoder. Den åbne koordinationsmetode har i enkelte tilfælde givet inspiration til konkret politikudvikling, men OMC har i særlig grad tilføjet viden fra andre medlemsstater, som generelt har været brugt i forståelsen af egne problemstillinger. Særligt på pensionsområdet har der været eksempler på, at man har kunne sammenligne fælles problemer og få fælles problemstillinger på dagsordenen.

Metoden har således i væsentlig grad medvirket til at skabe en fælles forståelse af udfordringerne med at bevare et bæredygtigt pensionssystem samt bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse gennem fortsat dialog og udveksling af oplysninger og god praksis. Dette er sket samtidig med, at medlemsstaternes suveræne kompetence på det socialpolitiske område respekteres.

Det er opfattelsen, at processen i forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanerne har fungeret godt, og der arbejdes fortsat på at udvikle processen i lyset af de indhøstede erfaringer. Det gælder særligt vedrørende samarbejdet med de eksterne aktører.

Metoden har bidraget til at tænke køn og ligestilling ind i alle aktiviteter med henblik på at målrette de offentlige politikker og indsatser. Mainstreaming-strategien er ikke mindst relevant, når det drejer sig om beskæftigelse, sociale indsatser og fattigdomsforebyggelse, herunder indsatser for kvinder fra etniske minoriteter.

Som nævnt i indledningen har vi ved flere lejligheder bedt om aktørernes synspunkter vedrørende dels handlingsplanerne dels den åbne koordinationsmetode som samarbejdsform. Seminaret den 17. marts 2005 viste, at der generelt er meget stor tilslutning til OMC som metode og til dens relevans i dansk sammenhæng.

Nedenfor refereres synspunkter fra deltagerne på seminaret.

OMC blev overordnet opfattet som et positivt eksempel på samarbejde om at skabe fremskridt på nogle vigtige politikområder. Væsentligt er det imidlertid også, at metoden anses for at være en god udmøntning af nærhedsprincippet, idet den respekterer medlemsstaternes kompetencer og tager hensyn til, at reformer skal gennemføres med udgangspunkt i landenes egne forudsætninger.

Det anerkendes, at den åbne koordinationsmetode og processen i forbindelse med udarbejdelsen af de nationale handlingsplaner / strategirapporter har givet mulighed for en styrket dialog og et forbedret samarbejde mellem det statslige niveau og de øvrige relevante aktører.

Metoden har herudover medvirket til at fremme samarbejde mellem organisationerne på tværs af grænserne.

En af metodens stærkeste sider er den mulighed for læring og udvikling, som ligger i den. Den er et godt udgangspunkt for dialog og for at lære af hinandens erfaringer. Faglige peer reviews vurderes at være gode fora for udveksling af erfaringer.

Socialpolitiske diskussioner spiller i forvejen en central rolle i dansk politik. Derfor er det vanskeligt at måle, hvor stor en rolle metoden indtil nu har spillet i dansk politik. Generelt er det opfattelsen blandt aktørerne, at handlingsplanerne ikke har været egentlig dagsordenssættende i dansk politik, men det anerkendes, at processen tager tid at få i gang, og at det kræver en indsats fra alle aktører.

En af de største udfordringer ligger i udbredelsen af kendskabet til den åbne koordinationsmetode og de nationale handlingsplaner/strategirapporter samt i de fordele, som metoden indeholder. Det er nødvendigt, at handlingsplanerne får en større rolle på den nationale dagsorden, hvis de skal kunne spille den tiltænkte rolle.

Det gælder i pressen, blandt aktørerne og i offentligheden generelt, ligesom de i højere grad bør integreres i den politiske debat.

Der blev endvidere på seminaret givet udtryk for, at det er vigtigt at målet hele tiden holdes for øje – i Kommissionen såvel som i medlemslandene – og at bevare fokus på balancen mellem proces og produkt, således at det undgås, at teknik og rapporteringsøvelser tager fokus væk fra indholdet. Det væsentlige består i hvad den åbne koordinationsmetode kan levere af konkrete og synlige bidrag til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse.

Endelig blev det nævnt, at den strategiske tilgang i handlingsplanerne er vigtig, samt at handlingsplanerne bør være fremadrettede frem for tilbageskuende.

## **2. The common objectives**

Det vurderes, at de 11 pensionsmål fordelt på tre hovedområder: Tilstrækkelige pensioner, økonomisk holdbarhed og modernisering, giver en god ramme for vurderingen af pensionssystemet og udfordringerne til dette.

I Danmark kan pensionssystemet dog ikke ses isoleret fra offentlige overførsler og serviceydelser til pensionister og andre. Det drejer sig om en række kontante, typisk

indtægtsafhængige tilskud til pensionister, der udmåles efter objektive regler (boligstøtte, varmemhjælp, helbredstillæg m.v.), samt en række gratis offentlige serviceydelser (sygebehandling, ældrepleje). Disse ydelser har stor betydning ved vurderingen af pensionens tilstrækkelig m.v.

Det ville derfor være ønskeligt, at sådanne offentlige ydelser, som repræsenterer en slags 4. søjle knyttet til pensionssystemet, blev integreret på en systematisk måde ved vurderingen af pensionssystemet set i forhold til de 11 målsætninger.

En mere systematisk behandling af køns- og ligestillingsperspektiver i relation til de opstillede mål, køns-stømlining, har også været savnet.

Det anses at have haft en positiv betydning for mulighederne for at give en helstøbt og afbalanceret beskrivelse af det samlede danske pensionssystem og af de vigtigste udfordringer i relation til de opstillede mål, at der ikke er fastsat fælles kvantitative mål på pensionsområdet, som skønnes at ville kunne skævvride fremstillingen og modvirke forståelsen af det danske pensionssystem.

På seminaret blev der endvidere blandt aktørerne givet udtryk for et ønske om, at handlingsplanerne i højere grad beskrev, hvilke sociale opgaver de forskellige pensionselementer er egnet til at løse.

Vedrørende *social inklusion* vurderes det fra dansk side, at målene generelt opfylder kravet om at sætte fokus på de vigtigste udfordringer i bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse. Fra dansk side finder vi, at målene er dækkende for de væsentlige aspekter af fattigdom og social udstødelse og tager i betragtning, at fattigdom og social udstødelse er et fænomen bestående af mange aspekter.

Der har været overlap i forhold til beskæftigelsesretningslinjerne og de overordnede økonomiske retningslinjer, hvilket bør undgås i den nye integrerede tilgang.

### **3. Indicators and targets**

Indikatorerne er et af OMCens vigtigste redskaber. Ved at give mulighed for en monitorering af målopfyldelsen bidrager de samtidigt med et kraftigt incitament for medlemsstaterne til at arbejde hen imod Lissabon-målene.

Den grad af enighed, som det er lykkedes at opnå medlemsstaterne imellem med hensyn til indikatorernes udseende, er imponerende. I betragtning af de forskelligartede situationer i medlemslandene er der opnået en forbavsende grad af sammenlignelighed.

Arbejdet med at nå til enighed om fællesindikatorer stiller dog meget store krav til medlemslandene, Kommissionen og Eurostat. Både et øget antal deltagende lande og et stigende antal arbejdsområder har således øget presset på SPCs Indikatorundergruppe.

På pensionsområdet er en udvej fundet ved henholdsvis oprettelsen af en ad hoc gruppe og et øget samarbejde med OECD. På andre områder præsenteres gruppen for oplæg fra Kommissionen, som mere og mere har karakter af færdige forslag. Både denne tendens og de ændrede arbejdsgange på pensionsområdet kan svække ISG som et forum, hvor der kan opnås politisk enighed. Arbejdet i ISG skal evalueres og justeres.

Kommissionen, bistået af Eurostat, har gennemgående lavet gode redegørelser for andre organisationers oparbejdning af data på nye områder og har dermed været med til at mindske faren for en duplikering af arbejdet på disse områder.

Indførelsen af EU-SILC har hidtil forløbet godt, men der er opstået problemer med datatilgængelighed i forbindelse med de Nationale Strategirapporter om pensioner. Forventningerne til medlemsstaternes brug af indikatorer i nationale rapporter skal afstemmes med disses faktiske tilgængelighed.

Der skal arbejdes på i højere grad at integrere Læken indikatorerne. Det er dog fortsat Danmarks holdning, at tiden ikke er inde til opstilling af kvantitative mål på det sociale område. Fokus her i landet er på de mest marginaliserede borgere, og opstilling af meningsfyldte indikatorer er vanskeligt.

Det vigtige arbejde med at udvikle statistiske indikator på det sociale område med henblik på at øge repræsentativitet i landene og sammenlignelighed på tværs bør fortsætte.

De involverede aktører har givet udtryk for følgende vedrørende mål (targets) og indikatorer:

Der bør opstilles mere præcise strategiske mål og indikatorer frem for de mere brede beskrivelser af udviklingen på bl.a. lovgivningsområdet.

Der knytter sig nogle svagheder til fattigdomsmålene, men målene er trods disse svagheder anvendelige.

Andre mener, at indikatorer også bør fokusere på andre elementer i fattigdom, fx bløde elementer som sociale netværk, relationer, ressourcer og evnen til at være aktører i eget liv.

Der bør også måles på den tidsmæssige dimension af arbejdsløshed, idet udstødning er en dynamisk proces. Ligeledes er det interessant, hvis man kan tænke sundhed ind i problemstillingen, herunder adgang til sundhedsydelser for alle.

Endvidere var der forslag om indikatorer for boliger. Desuden er det opfattelsen blandt nogle aktører, at kønsaspektet bør spille en større rolle.

#### **4. Mobilisation of all actors and co-operation at national level**

Fra dansk side mener vi, at åbenhed og dialog er en vigtig del af den åbne koordinationsmetode, og at inddragelse af alle relevante aktører er en af metodens stærke sider.

Der har således løbende været afholdt konferencer og seminarer med henblik på inddragelse af aktørerne, og alle udkast til rapporter har været sendt i høring. Hertil kommer, at aktørerne sammen med embedsmænd har deltaget i bilaterale drøftelser med Kommissionen om rapportudkastene.

Det er opfattelsen, at der dermed er givet gode input til processen og dermed spillet en rolle i udarbejdelsen af rapporterne.

Der er således oparbejdet et godt samarbejde med de involverede aktører inden for den åbne koordinationsmetode, og der arbejdes løbende på at forbedre samarbejdet.

Der udestår dog stadig en øget involvering af de lokale myndigheder. Bedre involvering af de lokale myndigheder er ikke mindst afgørende under hensyn til den kommende kommunalreform, som netop er vedtaget. Kommunalreformen vil betyde, at antallet af kommuner vil blive markant reduceret.

Endvidere er der som nævnt tidligere fortsat en udfordring i at udbrede kendskabet til den åbne koordinationsmetode på forskellige niveauer. Udbredelse af kendskabet til den åbne koordinationsmetode spiller en stor rolle i forhold til metodens evne til at skabe merværdi.

I Danmark afholder foreninger mv. konferencer som led i fattigdomsprogrammet, hvilket kan medvirke til at øge kendskabet til NAP-incl og den åbne koordinationsmetode.

Der bør gøres mere for at føre de informationer om metoder i de øvrige medlemsstater, som vi får som led i den åbne koordinationsmetode, tilbage til de danske aktører, således at erfaringerne også kan få udbredelse her.

Arbejdet med handlingsplanerne er naturligt koblet sammen med budgettet. Alle initiativer er finansieret og afspejler national politik og dermed også budgettet.

Øvrige aktører har givet udtryk for følgende:

Der var forslag om en formalisering af overvågningen af handlingsplanerne på nationalt niveau. Herudover blev det foreslået at oprette et europæisk NAP institut, der skulle stå for overvågning og implementering, dog under forudsætning af, at der ikke sker en ansvarsforskydning fra nationalt til europæisk niveau.

Der er enighed om, at der har været en stadig styrket dialog med andre aktører, men ikke om hvorvidt det har ført til indholdsmæssige ændringer i handlingsplanerne.



## **5. Working methods at European level**

Den gensidige læreproces er som nævnt en meget vigtig del den åbne koordinationsmetode.

I den forbindelse spiller særligt fællesrapporterne og peer reviews vigtig rolle.

Imidlertid må det konstateres, at de nuværende peer reviews, hvor alle 25 medlemslande rapporterer, ikke er holdbare. Det skyldes, at det er svært at gå i dybden, når så mange lande mødes på en gang. I stedet kan man eksempelvis vælge at koncentrere sig om et par overordnede temaer eller at mødes et mindre antal lande.

Som et godt eksempel kan nævnes peer review i London om hjemløshed, der blev afholdt i efteråret 2004. Denne peer review fungerede godt og gav anledning til et strategipapir om folk på gaden og til planer om udvikling af forskning.

## **6. The links between the OMC and other processes.**

Danmark finder, at de stillede spørgsmål er tilfredsstillende besvaret med vedtagelsen af den refokuserede Lissabon-strategi.

Også blandt aktørerne er der givet udtryk for, at der bør være en sammenhæng mellem beskæftigelsesstrategien og inklusionsstrategien. Social beskyttelse understøtter videns- og vækstsamfundet. EU's beskæftigelsespolitik bør således have fokus på social inklusion.

## **7. Future development of the OMC in a streamlined context**

Danmark går ud fra, at risikoen for overlappning bliver mindre, når den nye integrerede Lissabon-strategi implementeres.

Eftersom "social policy" betegnes som et element i den rekonstruerede Lissabon-strategi, må SPC fortsat spille en rolle på linie med de øvrige komiteer.

Den nye strategi, herunder "strømliningen" på det sociale område med kun én rapport, giver betydelig bedre mulighed for at se tingene i en sammenhæng.

Under høringen af de involverede aktører blev der givet udtryk for, at Lissabon-strategiens mål om bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse ikke bør miste fokus i strømliningsprocessen.

**IMPLEMENTERINGSRAPPORT  
NAP/INCLUSION 2003-2005**

**DANMARK**

**JUNI 2005**

## **Indhold:**

<b>Indledning .....</b>	<b>3</b>
<b>Kapitel 1 – Tendenser og udfordringer siden 2003.....</b>	<b>4</b>
<b>Kapitel 2 – Overordnet vurdering af mål, indikatorer og prioriteringer .....</b>	<b>5</b>
<b>Kapitel 3 – Implementering af initiativer.....</b>	<b>8</b>
Mål 1: Fremme af deltagelse i beskæftigelse og adgang for alle til ressourcer, rettigheder, goder og tjenesteydelser .....	8
Mål 2: Forebygge risici for social udelukkelse .....	15
Mål 3: At hjælpe de mest sårbare grupper.....	16
Mål 4: At mobilisere alle relevante aktører .....	18
<b>Kapitel 4 – God praksis.....</b>	<b>19</b>
<b>Kapitel 5 – Opdatering vedrørende 2005-2006.....</b>	<b>20</b>
Mål 1: Fremme deltagelse i beskæftigelse og adgang for alle til ressourcer, rettigheder, goder og tjenesteydelser .....	20
Mål 2: Forebygge risici for social udelukkelse .....	25
Mål 3: At hjælpe de mest sårbare grupper.....	25
Mål 4: At mobilisere alle relevante aktører .....	26
<b>Bilag 1. Målene for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse .....</b>	<b>28</b>
<b>Bilag 2. Aktiviteter som led i handlingsplanen til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder og børn i familien 2005-2008 og handel med kvinder .....</b>	<b>29</b>
<b>Bilag 3. Regeringens integrationsplan – ”En ny chance til alle”.....</b>	<b>31</b>
<b>Bilag 4. Regeringens integrationsplan ”En ny chance for alle” – boligområdet .....</b>	<b>32</b>
<b>Bilag 5. Initiativer i beskæftigelsesstrategien for mennesker med handicap .....</b>	<b>33</b>

## Indledning

Som led i EU's åbne koordinationsmetode har EU's medlemsstater siden 2001 udarbejdet nationale handlingsplaner for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse (NAPIncl).

Handlingsplanerne udarbejdes på baggrund af en række fælles vedtagne overordnede mål og delmål (se også bilag 1):

1. At fremme af deltagelse i beskæftigelse og adgang for alle til ressourcer, rettigheder, goder og tjenesteydelser.
2. At forebygge risici for social udelukkelse.
3. At hjælpe de mest sårbare grupper.
4. At mobilisere alle relevante aktører.

Den danske handlingsplan for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse 2003-2005 beskrev de overordnede visioner og mål for indsatsen for de mest udsatte grupper samt bekæmpelse af negativ social arv.

Desuden skulle medlemsstaterne i 2003 beskrive mål for nedbringelse af antallet af mennesker i risiko for fattigdom og social udstødelse, den særlige risiko for fattigdom og social udstødelse, som flygtninge og indvandrere er udsat for samt tage kønsaspektet i betragtningen i beskrivelsen.

I foråret 2005 skal medlemsstaterne udarbejde en rapport om implementeringen af de nationale handlingsplaner for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse (NAPIncl), som blev udarbejdet for 2003-2005. Det forventes, at medlemslandene skal udarbejde nye integrerede handlingsplaner i 2006.

I nærværende implementeringsrapport skal vi således vurdere implementeringen af tiltagene i den danske handlingsplan, herunder den effekt de har haft på bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse set i forhold til de fælles mål. Samtidig skal medlemslandene i kort form opdatere planen, så den dækker perioden 2005-2006.

Rapporten er udarbejdet i samarbejde mellem relevante ministerier og øvrige involverede aktører har været hørt undervejs i processen.

## Kapitel 1 – Tendenser og udfordringer siden 2003

Danmark har de mindste indkomstforskelle i OECD, jf. Förster (2005)<sup>1</sup>. Indkomstforskellene i Danmark er steget lidt siden midten af 1990'erne, men er stort set uændret over de seneste år, jf. tabel 1.

Tabel 1. Indikatorer for udviklingen i "risiko for fattigdom", 2000-2003

	2000	2001	2002	2003
Ginikoefficient .....	22,3	22,1	22,4	22,4
	----- Procent -----			
Andel af befolkningen med "risiko for fattigdom":				
I alt .....	8,3	8,5	8,8	8,8
Mænd .....	8,1	8,4	8,7	8,8
Kvinder .....	8,4	8,7	8,9	8,8
Andel af befolkningen med langvarig "risiko for fattigdom":				
I alt .....	3,4	3,7	3,9	4,0
Mænd .....	3,4	3,6	3,9	4,0
Kvinder .....	3,4	3,7	3,9	3,9

Anm.: Gini-koefficienten er et summarisk mål for indkomstforskellene i befolkningen. Jo lavere koefficient, jo mere lige indkomstfordeling. Langvarig risiko for fattigdom er defineret som at have tilhørt risikogruppen i observationsåret og mindst 2 af de foregående 3 år. Familieafgrænsningen og antagelsen om graden af stordriftsfordele i familier med mere end 1 person afviger fra den anvendte i beregningerne af de sammenlignelige indikatorer. 2003 er seneste år med tilgængelige indkomstoplysninger.

Kilde: Egne beregninger på basis af stikprøver på 3,3 pct. af befolkningen

Afgrænset ved andelen af befolkningen med disponibel indkomst under 60 pct. af medianindkomsten er "risikoen for fattigdom" i Danmark ligeledes blandt de laveste i EU. Andelen af befolkningen med en disponibel indkomst under 60 pct. af medianindkomsten er vokset en smule siden midten af 1990'erne. Andelen er stort set den samme for mænd og kvinder.

Andelen af befolkningen med langvarig risiko for fattigdom udgør i 2003 4,0 pct. af befolkningen. Det er næsten uændret sammenlignet med 2002 men en mindre stigning sammenlignet med 2000. Udviklingen er ens for mænd og kvinder.

<sup>1</sup> Income Distribution and Poverty in OECD-Countries in the second half of the 1990's. OECD Social, Employment and Migration Working Papers no. 22, 2005.

## Kapitel 2 – Overordnet vurdering af mål, indikatorer og prioriteringer

Danmark lagde i sin handlingsplan for 2003-2005 et overordnet fokus på indsatsen for de mest udsatte og marginaliserede grupper. Et andet særligt indsatsområde var bekæmpelse af negativ social arv. Der skulle ydes en særlig indsats, der skulle forebygge, at problemerne blev forværret, styrke den enkeltes muligheder for personlig udvikling, aktivering og social integration samt skabe mere sammenhængende og helhedsorienterede tilbud.

Indsatsen byggede desuden på nogle overordnede målsætninger om blandt andet i højere grad at sætte borgeren i centrum, indføre frit valg, styrke retssikkerheden, styrke den frivillige indsats og forbedre samspillet mellem de offentlige systemer. Dette blev suppleret med en beskæftigelsesindsats, der skulle øge arbejdsmarkedsintegrationen, forebygge langtidsledighed og sikre udbredelsen af et mere rummeligt arbejdsmarked.

### Mål og indsatsområder

Bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse anses også i Danmark for at være et multifaceteret. Danmark valgte således i handlingsplanen for 2003-2005 hovedsageligt at bruge mål for omfanget af indsatsen og viften af tilbud i forhold til grupperne.

Målene vedrørte hovedsageligt de udsatte grupper defineret som mennesker med stofmisbrug, børn og voksne fra familier med alkoholmisbrug, mennesker med en sindslidelse, hjemløse og prostituerede. Om opfyldelse af mål og initiativer henvises også til kapitel 3.

Det var et mål at øge antallet af *behandlingstilbud til stofmisbrugere* og at sikre en bred vifte af tilbud, således at der kunne findes relevante behandlingstilbud, der passede til den enkeltes behov. Den 1. januar 2003 blev der for stofmisbrugere over 18 år indført en garanti for social behandling for stofmisbrug. De seneste oplysninger viser, at efter at behandlingsgarantien trådte i kraft, er antallet af stofmisbrugere i behandling i 2003 steget med 12,6 pct. i forhold til året før. Til sammenligning steg antallet med 6,9 pct. i 2002.

Et andet mål vedrørte *nedbringelse af alkoholmisbrug*. På alkoholområdet omfatter indsatsen såvel behandling og forebyggelse som sociale tilbud som rådgivning, omsorg, støtte samt efterbehandling og revalidering. Indsatsen for børn og voksne fra familier med alkoholmisbrug skulle styrkes. Det skulle ske ved at øge antallet af behandlingspladser, der skulle muliggøre en tidlig indsats. Pr. 1. juli 2005 indførtes en garanti på 14 dage på alkoholbehandling.

I 1999 modtog knap 16.000 personer behandling for deres alkoholmisbrug. Dette tal var i år 2000 steget til ca. 18.000 og til ca. 20.000 i år 2003. Amterne samt København og Frederiksberg kommuners udgifter til alkoholbehandling var i 2003 ca. 133 mio. kr.. Udgiften dækker såvel døgn-, som dag- og ambulante behandling.

Der skulle ske en *udbygning og kvalitetssikring af den sociale indsats for mennesker med sindslidelser*. Hvad angår den socialpsykiatriske indsats for mennesker med en sindslidelse har fokus været på en *udbygning og kvalitetssikring af den samlede indsats for denne gruppe* samt på at skabe større sammenhæng mellem den sociale og sundhedsmæssige indsats på

området. For årene 2003-2006 afsatte regeringen samlet 1 milliard kr. til at støtte forankringen og udviklingen af tilbuddene i behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien.

I evalueringen af psykiatriaftalen for 2003-2006 beskrives bl.a. fordelingen af de 400 mio. kr. som er afsat til forbedringer på det sociale område. Puljen blev fordelt via 4 delpuljer: Puljen til fortsat støtte til drift af bo-, bostøtte- og værestedstilbud; Puljen til psykisk syge børn og unge; Puljen til voksne med en sindslidelse og et misbrug eller anden tillægsdiagnose og Puljen til centrale midler.

Endvidere kan det nævnes, at der er iværksat et udvalgsarbejde med henblik på udarbejdelsen af oplæg til et bedre samspil på psykiatriområdet. En udløber heraf er udarbejdelsen af et fælles værdigrundlag i samspillet mellem sundheds- og socialsektoren og i forhold til lydhørhed over for patienter og pårørende. Endelig arbejdes der videre på at udbygge og styrke samarbejdet med pårørende. Bl.a. arbejdes der på en dialog med kommunerne om disses arbejde med pårørendeområdet og politikker på området.

Regeringen havde desuden vedtaget *at tilvejebringe 300 midlertidige kommunale tilbud til hjemløse samt 75 alternative plejehjemspladser*. For regeringen er det en vigtig målsætning, at der bliver skabt et markant løft i tilbuddene til stofmisbrugere, sindslidende, alkoholikere, hjemløse og prostituerede. En stor del af Udsattepuljen er derfor anvendt til projekter, der vil give flere nye botilbud og akuttstilbud. Derudover er der sat et stort antal projekter i gang, som vil kunne give et kvalitetsløft i de udsatte gruppers dagligdag. Projekterne drejer sig fx om bostøtte og aktivitetstilbud for hjemløse, stofmisbrugere m.fl.

Det er vanskeligt helt præcis at opgøre antallet af brugere og hvor mange nye pladser og tilbud, der vil blive skabt. Skemaet her nedenunder giver dog et billede af, hvilke initiativer der er givet støtte til.

<i>Anslået antal nye pladser/brugere/tilbud i alt<sup>2</sup> – støttet via den generelle ansøgningspulje og puljen til de største byer</i>	
Botilbud	185
Akuttstilbud	18
Alternative plejehjemspladser	83
Bostøtte	197
Væresteder/varmestuer	18
Omsorgs- og aktivitetstilbud	306
Behandling/Efterværn	118
Støtte- og kontaktpersonsordninger (SKP)	15
Kvindekrisecentre	13

I 2002 igangsatte regeringen en handlingsplan til *bekæmpelse af handel med kvinder*. Handlingsplanen løber frem til 2006. Alle initiativerne i handlingsplanen er under implementering. Der har i april været afholdt et midtvejsevalueringsseminar, som på basis af en større midtvejsrapport, hvor både myndigheder og NGO'er gjorde status for indsatsen.

<sup>2</sup> Væresteder/varmestuer er opgjort som antal steder – der vil være en gennemsnitskapacitet på 25-30 personer hvert sted. SKP-ordningerne er opgjort som tilbud, hvor et tilbud kan omfatte et antal brugere.

Man fandt generelt at målsætninger i regeringens handlingsplan på langt de fleste områder er blevet opfyldt, og strategien for den kommende indsats blev drøftet.

Der er gennemført en ekstern evaluering, der viser, at indsatsen til *støtte til kvinder udsat for vold* har formået at bidrage til en proces, hvor tavsheden om vold mod kvinder er blevet brudt. Se også kapitel 3.

Indsatsen for at *bekæmpe negativ social arv* er blevet sat i centrum. De fleste af initiativerne til bekæmpelse af negativ social arv, som fremgik af regeringens publikation 'En god start til alle børn' fra 2003 er nu godt i gang. Den primære opfølgning var gennemførelsen af anbringelsesreformen, som er vedtaget og træder i kraft den 1. januar 2006. Reformen er gennemført med en lang implementeringsfase, hvor der gennemføres en massiv efteruddannelsesindsats, fordi der tidligere har været store implementeringsproblemer på området. Der vil blive udarbejdet en evaluering og statistisk opfølgning i perioden 2006-2009, når anbringelsesreformen er gennemført.

Det var regeringens mål, at personer med anden etnisk baggrund end dansk skulle integreres, så de kunne deltage i arbejds- og samfundslivet på lige fod med den øvrige befolkning. Der var særligt fokus på at *fremme integration på arbejdsmarkedet for personer med anden etnisk baggrund*. Regeringen har videreført de målsætninger og igangsatte initiativer på integrationsområdet, som er beskrevet i NAP 2003-2005. Blandt indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande er ledigheden imidlertid fortsat markant højere end blandt danskere, og en meget stor del af gruppen står uden for arbejdsmarkedet. Det skal dog understreges, at flygtninge og indvandrere ikke nødvendigvis har svage forudsætninger på arbejdsmarkedet.

Der er sat en række initiativer i gang med henblik på at *begrænse tvangsægteskaber, tvangslignende ægteskaber og arrangerede ægteskaber*. Regeringen har desuden gennemført 24-års reglen, der skal sikre, at muligheden for at vælge sin ægtefælle frit også eksisterer for unge indvandrere og efterkommere. Udviklingen i den hyppigste alder ved indgåelse af ægteskab med en person bosat i udlandet er en tydelig indikator for effekterne af at indføre 24-års-reglen. Den hyppigste alder for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, ved indgåelse af ægteskab med en person bosat i udlandet var i 2001 20 år. I 2003 var den tilsvarende alder steget til 25 år.

Regeringen fremlagde i 2003 en handicap-handlingsplan, der skulle skabe *bedre rammer for mennesker med handicap*. Den indeholdt følgende 5 indsatsområder:

1. Boliger
2. Beskæftigelse og uddannelse,
3. Tilgængelighed til de fysiske omgivelser,
4. Offentlig forvaltning
5. Fritid og livskvalitet.

Alle handlingsplanens 25 initiativer er igangsat. Mange af initiativerne er flerårige og markerer starten på en mere langsigtet indsats for f.eks. at få flere handicappede i arbejde eller for at få bygget flere boliger, som er tilpasset handicappedes boligbehov. Samlet set er det regeringens opfattelse, at handlingsplanens initiativer har bidraget til, at mennesker med handicap får bedre mulighed for at vælge deres egen tilværelse. Se også kapitel 3.



---

## Kapitel 3 – Implementering af initiativer

---

### Mål 1: Fremme af deltagelse i beskæftigelse og adgang for alle til ressourcer, rettigheder, goder og tjenesteydelser

---

#### Beskæftigelse, herunder for flygtninge og indvandrere

Regeringen har med reformer på integrations- og arbejdsmarkedsområdet skabt forbedrede rammer for integrationsindsatsen. De seneste ændringer, herunder blandt andet forenklede aktiveringstilbud med vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik og løntilskud trådte i kraft i 2004.

I 2004 har der været fokus på at sikre, at der følges effektivt op på initiativerne fra de foregående år, og at de forbedrede rammer i lovgivningen udnyttes fuldt ud af kommunerne, Arbejdsformidlingen og virksomhederne. Integrationsministeriet har bl.a. udsendt tre vejledninger og forskellige informationspjecer om reglerne på integrationsområdet. Ministeriet udsender hvert kvartal bladet I-job-nu, som informerer om best-practice.

Arbejdsmarkedsreformen "Flere i arbejde" har været med til at styrke især den virksomhedsvendte integration og formidlingsindsatsen gennem den individuelle kontrakt/det styrkede kontakforløb, den nye redskabsvifte, fokus på jobsøgning og beskæftigelsesvendt aktivering.

Der foretages for ledige indvandrere, både nyankomne og indvandrere, som har været i landet i længere tid, løbende en vurdering af, hvornår den enkelte er arbejdsmarkedsparat og dermed klar til en aktiv formidlingsindsats, og hvilken arbejdsmarkedsvendt aktivering udlændingen skal tilbydes.

Minimum hver 3. måned foretages en opfølgning på den indgåede kontrakt/jobplan. Der er udviklet en visitationsmodel, som blev gjort obligatorisk for AF<sup>3</sup> og kommunerne fra 1. december 2004. De nye visitationsværktøjer understøtter den løbende vurdering af lediges aktuelle beskæftigelsespotentialer, og er med til at sikre mere ensartede vurderingskriterier på tværs af organisationerne.

Udover redskaberne er der mulighed for, at virksomheden kan få støtte til frikøb af en medarbejder, som kan fungere som mentor for den nye medarbejder. Den arbejdsmarkedsrelevante del af danskundervisningen er styrket.

Som en del af regeringens integrationsudspil fra foråret 2002<sup>4</sup> kan de respektive overenskomstparter anvise løn- og ansættelsesvilkår, der sikrer, at integrationen af flygtninge og indvandrere kan foregå efter den såkaldte trappemodell, der er en trinvis model for introduktion til arbejdsmarkedet, således at der på den enkelte arbejdsplads kan indgås en lokalaftale om de konkrete vilkår.

---

<sup>3</sup> Arbejdsformidlingen

<sup>4</sup> Aftalen er indgået som led i det samlede forlig mellem finansministeren og CFU.

Ansættelse af flygtninge og indvandrere på særlige løn- og ansættelsesvilkår via særlige afsnit i overenskomsterne og via de sociale kapitler foregår dog indtil videre kun i meget begrænset omfang.

Der er etableret 5 regionale videnscentre for kompetenceafklaring af flygtninge og indvandrere. Videnscentrene er igangsat i august 2004 og skal bl.a. fungere som vidensbank for kommuner og AF ved at indsamle viden og skabe overblik over kompetenceafklaringsforløb for flygtninge og indvandrere. Redskaberne, som er kompetencekort og skabelon, har været forsinkede, hvorved implementeringen også er blevet forsinket.

Overordnet kan det siges, at arbejdsmarkedsreformen "Flere i Arbejde" indeholder en række elementer, der bidrager positivt til løsningen af problemerne. Blandt andet betyder det nye kontaktførelse og den nye visitationsmodel for kompetenceafklaring, at kontakten til og kendskabet til de ledige med anden etnisk baggrund end dansk bliver intensiveret, hvilket giver bedre muligheder for at identificere normbestemte barrierer og dermed løse nogle af problemerne.

Reformens muligheder for at anvende viften af beskæftigelsesfremmende redskaber mere fleksibelt betyder blandt andet, at etniske minoriteter gennem løntilskud og virksomhedspraktik meget tidligt i ledighedsforløbet kan få fodfæste i en virksomhed. Det øger mulighederne for at erhverve sig de særlige arbejdspladskompetencer og -normer, som præger danske virksomheder.

Evalueringen af den erhvervsrettede del af integrationsaftalen iværksættes ultimo 2005. Samlet set vurderes det dog, at indsatsen kan styrkes yderligere, hvorfor regeringen har inviteret til forhandlinger til aftale om øvrige initiativer.

Rambøll Management har for Integrationsministeriet foretaget en ny evaluering af kommunernes implementering af integrationsloven, som blev offentliggjort i marts 2005. Evalueringen viser, at kommunerne siden den sidste evaluering i 2000 er blevet bedre til at overholde integrationslovens bestemmelser og til at anvende de redskaber, der ligger i integrationsloven med hensyn til at få udlændinge i beskæftigelse.

#### *Effektmåling af integrationsindsatsen*

I overensstemmelse med "Regeringens vision og strategier for bedre integration" er der siden 2004 gennemført årlige effektmålinger af kommunernes integrationsindsats. Formålet er overordnet, at kommunerne på baggrund af effektmålingerne kan lære af hinanden således at de mindre effektive kommuner lærer af de effektive kommuner. Således bliver de gode kommuner bedt om at lægge deres erfaringer ind i Integrationsministeriets erfaringsdatabase, som alle kommuner har adgang til.

#### *Effektmåling af den nedsatte introduktionsydelse, målt på selvforsørgelsesgraden.*

Der er i 2005 gennemført og offentliggjort en effektmåling af kommunernes integrationsindsats for udlændinge på introduktionsydelse. Det fremgår heraf, at introduktionsydelsen har en højere selvforsørgelseeffekt end den tidligere introduktionsydelse, der var på kontanthjælpsniveau 36 pct. af dem, der har fået introduktionsydelse på starthjælpsniveau, er blevet selvforsørgende - dvs. kommet i uddannelse eller beskæftigelse - i løbet af 2 år. Blandt dem, der har fået introduktionsydelse

på det højere kontanthjælpsniveau, er det kun 27 pct., der er blevet selvforsørgende inden for samme periode.

#### *Projekt virksomhedsrettet integration*

LO, DA og KL<sup>5</sup> har i fællesskab iværksat "Projekt virksomhedsrettet integration" med det formål at sikre en hurtig implementering af fire-partsaftalen og de efterfølgende lovændringer. Det støttes af Integrationsministeriet med 4,5 mio. kr. i en treårig periode frem til april 2006. Projektet involverer 14 kommuner, der i tre regioner – på Københavns Vestegn, i Roskilde Amt og Ringkøbing Amt - sammen med en række arbejdspladser skal sikre, at flere flygtninge og indvandrere kommer i arbejde.

#### **Adgang til uddannelse og beskæftigelse for unge indvandrere og efterkommere**

Kampagnen *Brug for alle unge* har igangsat en række initiativer, der skal medvirke til at unge indvandrere og efterkommere får uddannelse og beskæftigelse på lige fod med andre jævnaldrende. Der er bl.a. oprettet et team af ca. 20 rollemodeller bestående af unge mænd og kvinder med anden etnisk baggrund end dansk, der har klaret sig godt i uddannelsessystemet. Fra kampagnens start i 2003 og frem til januar 2005 har der været 200 rollemodelbesøg på skoler m.v. rundt om i landet, og der har endvidere været afholdt foreløbig tre store uddannelsesmesser, der hver har været besøgt af omkring 400 unge med anden etnisk baggrund end dansk. Det anslås, at i alt 6000 unge har mødt rollemodellerne. Et andet Brug for alle unge- initiativ har været to store, landsdækkende kampagner for at rekruttere unge indvandrere og efterkommere til henholdsvis social- og sundhedsuddannelserne og de uniformerede erhverv inden for politi, forsvar, sikrings- og redningstjenesten. Rekrutteringskampagnerne har – bl.a. på grund af reklamefilm i alle landets biografteatre og på landsdækkende TV – haft en dokumenteret stor offentlig bevågenhed.

#### **Unge piger fra etniske minoriteter - Nedbrydelse af kønsbarrierer og handlingsplan**

I oktober 2004 rettede ligestillingsministeren opmærksomheden særligt på de unge piger fra etniske minoriteter, og her handlede det om deres mulighed for at vælge uddannelse og job. Der blev holdt en konference med titlen "De har gjort det, vil du?". Konferencen præsenterede kvindelige rollemodeller, der alle havde skabt sig en plads på arbejdsmarkedet, de var glade for. De mange unge piger på konferencen lagde især vægt på, at det ikke er nok at gå i dialog med dem, der er i høj grad også brug for dialog med deres forældre.

Der er derfor fået udarbejdet en undersøgelse af, hvilke kønsbarrierer, der er for unge etniske minoriteters adgang til uddannelse, arbejde og foreningslivet. Der er f.eks. forskel på, i hvilket omfang pigerne og drengene søger ind på og gennemfører en uddannelse efter folkeskolen.

Der er iværksat en dialogrække med etniske minoriteter om forskellige temaer, der har indflydelse på unges valg af uddannelse og arbejde. Det er vigtigt, at både børn og forældre inddrages aktivt i dialogen. Det er hensigten, at der i løbet af 2005/2006 på baggrund af dette arbejde skal udarbejdes en handlingsplan for at nedbryde kønsbarrierer for etniske minoriteter. Se også kapitel 5.

#### **Adgang til rimelige og sunde boliger**

<sup>5</sup> Danish Confederation of Trade Unions, The Confederation of Danish Employers and Local Government Denmark

Velfungerende og attraktive by- og boligområder er afgørende for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse. Der er som led i den eksisterende strategi på by- og boligområdet igangsat følgende initiativer:

### **Regeringens strategi mod ghettoisering**

Regeringen fremlagde i maj 2004 sin strategi mod ghettoisering. Strategien indeholdt tre typer af instrumenter:

- En ny model for udlejning af almene boliger, kombineret udlejning. Kombineret udlejning kan som hovedregel anvendes i almene boligområder, hvor en høj andel af de voksne beboere er uden for arbejdsmarkedet. De kommuner, hvori disse områder er beliggende, kan beslutte, at boligorganisationer skal afvise boligsøgende modtagere af kontanthjælp, starthjælp og introduktionsydelse til en bolig i dette boligområde. I stedet skal kommunen anvise disse boligsøgende en anden passende bolig.
- Etablering af en programbestyrelse, der skal følge udviklingen og strategiens gennemførelse i de mest udsatte boligområder.
- En række integrationsinitiativer for personer med anden etnisk baggrund end dansk, bl.a. vedrørende en særlig indsats for kriminalitetsforebyggelse, lektiehjælp, frivillighedsarbejde m.m. i de mest udsatte boligområder.

Strategien er primo maj 2005 næsten fuldt udmøntet.

### **Kvarterløft**

Som forsøg med helhedsorienteret byfornyelse er der igangsat i alt 12 kvarterløftprojekter, hvoraf nogle endnu ikke er afsluttet. Formålet med kvarterløftprojekterne er at skabe en positiv udvikling i by- og boligområder præget af sociale problemer, fysisk forfald, dårligt fungerende byrum, manglende kulturelle tilbud m.v. Kvarterløft er en helhedsorienteret indsats med både fysiske, kulturelle og sociale foranstaltninger, og en vigtig del af projektet består i at skabe et bedre samarbejde på tværs af forvaltningsgrene samt i inddragelse af en bred vifte af lokale interesser – f.eks. borgere foreninger, virksomheder, kirkelige netværk m.v. Der lægges endvidere op til indgåelse af forpligtende partnerskaber mellem den offentlige og private sektor. Der er 5 igangværende kvarterløftprojekter, som løber frem til udgangen af 2007. Projekterne indeholder en gennemgribende indsats, hvor der via en lang række projekter fokuseres på at vende udviklingen og gøre områderne så attraktive som muligt. En evaluering af indsatsen i de første 7 kvarterløft har vist, at det generelt er lykkedes at gøre områderne mere attraktive. Samtidig har de 7 første kvarterløft medvirket til at mindske hærverk i områderne.

### **Byer for alle**

Regeringen igangsatte i 2002 et program "Byer for Alle" med 5 projekter, der løber over 4 år. "Byer for Alle" fokuserer på, at flygtninge og indvandrere kommer hurtigt i beskæftigelse. De afsatte midler til "Byer for Alle" skal anvendes til en helhedsorienteret og tværsektoriel indsats med det formål at forbedre den lokale beskæftigelse og integration i belastede byområder. Der er etableret forpligtende lokale partnerskaber i de 5 udvalgte belastede byområder, og en stor variation af projekter er igangsat. Projekterne har til formål at sikre, at ledige med anden etnisk baggrund end dansk kommer hurtigt i arbejde og bygger blandt andet på en stor deltagelse af frivillige lokale kræfter. Et stort antal af projekterne er særligt målrettet unge med anden etnisk baggrund end dansk.

### **Bolig, beskæftigelse, uddannelse og tilgængelighed for mennesker med handicap**

I februar 2003 fremlagde regeringen en handlingsplan på handicapområdet, der skulle skabe bedre rammer for mennesker med handicap. I forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanen havde regeringen en tæt dialog med handicaporganisationerne om, at indsatsen skulle ske på de rigtige områder. Regeringen valgte derfor følgende fem indsatsområder:

1. Boliger
2. Beskæftigelse og uddannelse
3. Tilgængelighed til de fysiske omgivelser
4. Offentlig forvaltning
5. Fritid og livskvalitet

Alle handlingsplanens 25 initiativer er igangsat. Mange af initiativerne er flerårige og markerer starten på en mere langsigtet indsats f.eks. for at få flere handicappede i arbejde eller for at få bygget flere boliger, som er tilpasset handicappedes boligbehov.

Samlet set er det regeringens opfattelse, at handlingsplanens initiativer har bidraget til, at mennesker med handicap får bedre mulighed for at vælge deres egen tilværelse.

#### *Boliger*

Regeringen indgik i 2003 en aftale om at nyopføre eller renovere mellem 700 og 1200 boliger til personer med handicap. Der er i 2004-2005 givet tilsagn til renovering/etablering af 600 boliger, og det forventes dermed, at målsætningen på minimum 700 renoverede eller nyopførte boliger kan nås. Hertil kommer, at der er afsat endnu en låneramme/ramme til deponeringsfritagelse på i alt 350 mio. kr. til samme formål. Her lå forbruget ved udgangen af 2004 på 121 mio. kr.

For at imødegå social isolation for mennesker med udviklingshæmning og fysiske handicap blev der afsat i alt 96 mio. kr. til renovering af boliger og botilbud til denne persongruppe. Midlerne skulle samtidig anvendes til udvikling og opkvalificering af indholdet og aktiviteterne i botilbuddene i overensstemmelse med beboernes ønsker og behov. Der er ydet støtte til 43 projekter til i alt 46 mio. kr.

Den resterende del af puljen blev i 2004 samlet med øvrige projektmidler til boliger og botilbud på handicapområdet i en ny pulje til renovering, etablering og opkvalificering af botilbud og boliger for personer med handicap. Der er afsat yderligere 150 mio. kr. årligt hertil i perioden 2004-2006, så der nu samlet kan anvendes i alt 546 mio. kr. til formålet.

Endeligt er der afsat en særlig pulje til boliger til yngre fysisk handicappede. Puljen skal medvirke til at udvikle boligtilbuddene til denne gruppe af handicappede, så de ikke skal bo på plejehjem blandt ældre mennesker. I 2003 fik puljen tilført yderligere midler, så der nu er afsat mere end 37 mio. kr. til boliger til yngre fysisk handicappede.

#### *Beskæftigelse for personer med handicap*

~~Der er gennemført en række initiativer for at forbedre beskæftigelsesmulighederne for personer med handicap, ligesom ny viden er taget i anvendelse for at øge beskæftigelsen:~~

- For nyuddannede personer med handicap er reglerne for løntilskudsjob blevet forbedrede. I dag kan man som nyuddannet være i et løntilskudsjob i et helt år mod tidligere 6 måneder.
- Oprettelse af et nyt Beskæftigelsesråd, hvor De Samvirkende Invalideorganisationer (herefter DSI) er repræsenteret, ligesom DSI er repræsenteret i de regionale arbejdsmarkedsråd.
- Fremover kan både arbejdsformidlingen og kommunerne bevillige hjælpemidler og mindre arbejdspladsindretninger til personer med handicap i erhverv.

I 2003 blev der ligeledes iværksat et forsøgsprojekt, hvor mulighederne for at øge beskæftigelsesmulighederne for personer med psykisk handicap blev undersøgt. Forsøget bestod i at bevillige en støtteperson/personlig assistent til personer med et psykisk handicap. På baggrund af projektet har der været gode erfaringer med at bringe personer med psykisk handicap i job med en personlig assistent.

Der er afsat 18 mio. kr. over fire år til initiativer vedrørende job med løntilskud til førtidspensionister. Heraf er der givet støtte til "målrettet jobsøgnings- og rekrutteringsportal for handicappede og førtidspensionister" og til en særlig avis om førtidspensionisters jobmuligheder. Avisen viser gode eksempler på forskellige typer arbejdspladser med medarbejdere, som trods nedsat arbejdsevne har fået et skånejob.

Herudover blev der i 2003 bestilt en undersøgelse af beskæftigelsesmuligheder for mennesker med handicap. Undersøgelsen blev offentliggjort i marts 2004 og sætter fokus på, hvorfor relativt få personer med handicap kommer i beskæftigelse, selvom der eksisterer kompensationsordninger. Undersøgelsen om beskæftigelsesmulighederne for personer med handicap anvendes i det videre arbejde.

I december 2004 fremlagde beskæftigelsesministeren regeringen en beskæftigelsesstrategi for mennesker med handicap. Denne er en opfølgning på regeringens handlingsplan fra 2003 på beskæftigelsesområdet, og heri tages de næste skridt til at øge beskæftigelsen for personer med handicap.

#### *Tilgængelighed*

Der er iværksat en række initiativer vedrørende tilgængelighed. Folketinget har i maj 2004 vedtaget en lov om ændring af byggeloven, som blandt andet medfører, at der ved ombygninger i eksisterende byggeri skal foretages tilgængelighedsforbedringer. Der er desuden vedtaget en lov om at øge tilgængeligheden i det almene byggeri. I den forbindelse blev det aftalt, at Boligselskabernes Landsbyggefond skulle afsætte 300 mio. kr. i perioden 2003-2008 hertil. Der er i 2003 – 2004 anvendt i alt 138 mio. kr. til formålet – og tendensen er svagt stigende.

Regeringen også igangsat arbejde med at forbedre de handicappedes muligheder for at finde oplysninger om offentligt tilgængelige bygninger. Der er afsat 2 mio. kr. til at udvide den eksisterende mærkningsordning på turismeområdet, så ordningen også omfatter offentligt tilgængelige bygninger.

#### *Livskvalitet og mulighed for en aktiv fritid*

Handicappedes livskvalitet og muligheder for en aktiv fritid er søgt forbedret gennem en ændring af ledsagerordningen, som nu også omfatter de 16-18-årige. Desuden kan der nu

udbetales et tilskud til den handicappede til dækning af udgifter til befordring og entrebilletter til ledsageren, og der er åbnet for frit valg af ledsagere. Samtidig er 'projekt socialtolkning' for døve og svært hørehæmmede blevet forlænget til 2007, og der arbejdes fortsat på at gøre ordningen permanent.

### **Garanti for alkoholbehandling**

For at styrke indsatsen på alkoholområdet indføres der pr. 1. juli 2005 en garanti på 14 dage til alkoholbehandling. Det vil sige, at en alkoholmisbruger har krav på, at behandlingen påbegyndes senest 14 dage efter, at vedkommende har henvendt sig til amtet med ønske om at komme i behandling.

### **Behandlingsgaranti for stofmisbrugere**

Den 1. januar 2003 blev der for stofmisbrugere over 18 år indført en garanti for social behandling for stofmisbrug. Efter garantien har en stofmisbruger krav på, at der skal iværksættes tilbud om behandling senest 14 dage efter henvendelsen til misbrugscentret om at komme i behandling. Samtidig blev der indført en form for frit valg på området, hvorefter stofmisbrugeren kan vælge mellem offentlige og private godkendte behandlingstilbud.

### **Kvalitetsstandarder på stofmisbrugsbehandlingsområdet**

Som opfølgning på behandlingsgarantien blev der udsendt såvel en bekendtgørelse som en vejledning om kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug. Alle amtsråd og kommunalbestyrelserne i delegationskommunerne har inden udgangen af 2004 udarbejdet kvalitetsstandarder for den behandling for stofmisbrug, der tilbydes i amtskommunen.

### **DANRIS**

DANRIS, som er et dokumentations- og monitoreringssystem, er udviklet over de seneste 3 år med henblik på at skabe større overblik og mere gennemsækelighed i behandlingen på døgnbehandlingsområdet. DANRIS udbygges nu til at omfatte såvel døgn- som ambulante behandling.

### **Frit valg på hjemmehjælp**

Alle hjemmehjælpsmodtagere har ret til at vælge mellem forskellige leverandører af hjemmehjælp, jf. servicelovens § 71 om personlig og praktisk hjælp, herunder madservice. Som regel kan hjemmehjælpsmodtageren vælge mellem den kommunale hjemmehjælp og et eller flere private hjemmehjælpsfirmaer. De nyeste tal fra Ankestyrelsen viser, at 2/3 af kommunerne nu kan tilbyde frit valg på en eller flere af hjemmehjælpsydelse, og 85 % af hjemmehjælpsmodtagerne har således valgfrihed i dag. Ca. hver femte ældre med adgang til frit valg har i dag en privat leverandør til hele eller dele af deres hjemmehjælp – praktisk hjælp, personlig pleje og madservice.

### **Uddannelse - vejledningsreformen**

Loven trådte i kraft d. 1. august 2004 og er fuldt implementeret. Det er endnu for tidligt at sige noget om effekter af reformen.

### **Indarbejdning af fleksibilitet og individualisering i erhvervsuddannelserne, social- og sundhedsuddannelserne og arbejdsmarkedsuddannelserne**

Det gælder for alle tre uddannelsesretninger, at implementeringen af de nye regler og tiltag primært er sket i løbet af 2004 og 2005 og derfor endnu ikke er evalueret. Det er derfor for tidligt at sige noget om effekter af tiltagene.

## **Mål 2: Forebygge risici for social udelukkelse**

### **Bekæmpelse af negativ social arv**

De fleste af initiativerne til bekæmpelse af negativ social arv, som fremgik af regeringens publikation 'En god start til alle børn' fra 2003, er godt i gang. Den primære opfølgning var gennemførelsen af anbringelsesreformen, som nu er vedtaget og træder i kraft 1. januar 2006.

Herudover er der pr. 1. august 2004 indført krav om, at alle dagtilbud nu skal udarbejde en pædagogisk læreplan, som skal behandle seks centralt fastlagte temaer. De pædagogiske læreplaner skal medvirke til at styrke alle børns kompetencer, ligesom de skal sætte fokus på de udsatte børn, så også de børn får de kompetencer, som er nødvendige for at begå sig i det videre liv.

### **Anbringelsesområdet – tidlig indsats**

Der arbejdes i øjeblikket med opfølgningen på anbringelsesreformen. Opfølgningen omfatter bl.a. ny vejledning og efteruddannelse af kommunale sagsbehandlere m.fl. Anbringelsesreformen lægger bl.a. vægt på, at kommunerne skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik, som skal øge fokus på den tidlige indsats og sikre sammenhængen mellem normalsystemet og den særlige indsats overfor udsatte børn og unge. I reformen lægges der desuden vægt på at udnytte ressourcerne i barnets familie og netværk. Endelig vil reformen styrke kommunernes sagsbehandling og sikre bedre kontrol med indsatsen for de udsatte børn.

### **Børn og unge med særlige behov – Børn med minoritetsbaggrund**

Uledsagede mindreårige asylansøgere skal have udpeget en repræsentant. Pr. 1. april 2003 blev der indført en pligt for Udlændingestyrelsen til – med samtykke fra barnet eller repræsentanten – at iværksætte en eftersøgning af barnets forældre. Uledsagede mindreårige asylansøgere indkvarteres under asylsagsbehandlingen på et særligt børnecenter (Center Gribskov). En del af de uledsagede flytter senere ind privat (forskellige privatpersoner/familier eller slægtninge).

### **Børn fra familier med misbrugsproblemer og børn af psykisk syge forældre**

Der er bevilget i alt 80 mio. kr. i perioden 2004-2007 til indsatsen for børn af misbrugere og sindslidende. Hovedparten af midlerne er udmøntet i en ansøgningspulje til lokale projekter, der støtter det tværfaglige samarbejde på området. Derudover iværksættes en central metodeudviklings- og vidensindsamlingsproces.

### **Folkeskoleområdet**

#### *Særlig indsats overfor udsatte børn*

Der er afsat 23,5 mio. kr. til et projekt, der skal øge kvaliteten af udsatte børns undervisning. Projektet løber frem til sommeren 2006, og der kan derfor endnu ikke siges noget om effekten. Der har kunnet søges tilskud under 3 temaer: lektiehjælp, undervisning og tidlig indsats. Der henvises til hjemmesiden [www.udsatteboern.net](http://www.udsatteboern.net).



### **Mål 3: At hjælpe de mest sårbare grupper**

#### **Handel med kvinder**

Ifølge politiet er der ca. 2000 udenlandske prostituerede i Danmark. En del af dem er handlede. I December 2002 lancerede regeringen en national handlingsplan til bekæmpelse af handel med kvinder. Planen er to-strengt og indeholder både forebyggende og støttende aktiviteter. Desuden lægges der op til en øget fokusering på bekæmpelse af de kriminelle netværk, der står bag handlen. (Se bilag 2 vedrørende aktiviteter). Handlingsplanen har alene fokus på kvinder. Dette skyldes, at det i en dansk kontekst kun er kvinder der handles til Danmark med henblik på primært prostitution.

#### **Vold mod kvinder**

Regeringen lancerede i 2002 en handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder, som satte fokus på fire indsatsområder: 1) Støtte til ofre, 2) Aktiviteter rettet mod voldsudøvere, 3) Aktiviteter rettet mod fagfolk, 4) Viden og information.

Der er igangsat en lang række meget omfattende initiativer som led i implementeringen af handlingsplanen, herunder udbygning af støtten til ofre, behandling af voldsudøvere, træning af fagfolk samt en komplet kortlægning (statistisk oversigt) af omfanget af vold mod kvinder i Danmark, herunder også med en profil af både ofre for vold og voldsudøvere.

Der er blevet gennemført en ekstern evaluering af initiativerne under handlingsplanen 2002-2004, som viser, at indsatsen under handlingsplanen bidrager til en proces, hvor tavsheden omkring vold mod kvinder er blevet brudt. Evalueringen anbefaler bl.a., at man i den kommende indsats fokuserer mere på forankring, og at man i højere grad får inddraget og ansvarliggjort ledelsen især i kommunerne. Evalueringen peger også på, at der er sket et betragteligt vidensløft blandt fagfolk, men at det fortsat er en udfordring at få denne viden integreret på arbejdspladsen. Endelig peger evalueringen på et behov for at styrke indsatserne for børn i voldsramte familier og etniske minoritetskvinder, ligesom det anbefales, at man får etableret en landsdækkende manderådgivning.

Anbefalingerne fra evaluatoren spiller fint sammen med det fokus, som lægges med den nye handlingsplan.

#### **Handicappede voldsramte kvinder**

Voldsramte handicappede kvinder var et fokusområde under regeringens handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder (2002-2004). Der blev bl.a. iværksat en undersøgelse af de særlige problemer, som voldsramte kvinder med handicap har. På den baggrund blev der afsat en pulje til kapacitets- og kvalitetsforbedringer på krisecentrene, som 5 krisecentre rundt om i landet har søgt.

Med den nye handlingsplan igangsættes et metodeudviklingsprojekt, der skal pege på god praksis, når det gælder støtte til voldsramte kvinder med nedsat fysisk funktionsevne på et krisecenter. Projektet løber over tre år. Der skal også udarbejdes et kursustilbud til de kvindekrisecentre, der har skabt mulighed for ophold for fysisk handicappede kvinder, således at det sikres, at personalet er uddannet til at håndtere handicappede kvinders særlige behov.

Indsatsen i forbindelse med vold har alene fokuseret på mænds vold mod kvinder og børn. Mange mænd udsættes også for vold, men primært fra andre mænd. Handlingsplanerne tager

udgangspunkt i den skjulte vold i private relationer og derfor på mænd som voldsudøvere og kvinder som ofre. Midlerne i handlingsplanen går dog både til ofre og voldsudøvere – det vil sige både kvinder og mænd.

### **Udsatte grupper af handicappede**

Der arbejdes fortsat generelt med metodeudvikling på handicapområdet. Der er desuden fokus på social isolation blandt mennesker med handicap. Der er igangsat et projekt, der skal indsamle viden om metoder og erfaringer i arbejdet med sociale netværk. Projektet løber over perioden 2003-2006 og er i første omgang rettet mod botilbud for yngre fysisk handicappede.

Udviklingsarbejdet om misbrugsproblemer blandt udviklingshæmmede fortsætter til udgangen af 2005. Der arbejdes på at udvikle lokale netværk, øget forebyggelse samt med modelprojekter på området.

Udviklingshæmmede med sindslidelser er en særlig udsat gruppe, idet de ofte opholder sig på botilbud, der ikke i særlig grad er beregnet på personer med sindslidelser. Arbejdet med vidensnetværk og konsulentteams søges nu forankret i amterne.

Børn af psykisk udviklingshæmmede forældre har været i fokus, idet børnene ofte er udsat for store belastninger. Socialministeriet har støttet en opfølgingsundersøgelse af denne gruppe, og de endelige resultater er blevet formidlet på en konference i 2003. Generelt har det vist sig, at disse børn med den rette støtte fra fagpersoner på området, klarer sig godt.

### **Tvangsægteskaber**

Som et led i implementeringen af "Handlingsplan for regeringens indsats i perioden 2003-2005 mod tvangsægteskaber, tvangslignende ægteskaber og arrangerede ægteskaber" blev der sat en række initiativer i gang, der især rettede sig mod unge piger af etnisk herkomst. Med handlingsplanen er der givet støtte til pige-lektieklubber, støtte til lokal netværksdannelse, debat- og informationsvirksomhed samt støtte til bosteder for unge udsat for trussel om tvangsægteskab. For perioden frem til 2007 prioriteres særlig oprettelsen af et bosted til piger i alderen 16-25 år, der er truet af tvangsægteskab.

### **24-års reglen**

Som led i regeringens øgede indsats mod tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber, vedtog folketinget i sommeren 2002 at indføre 24-års-reglen, der er en forhøjelse af alderskravet i forbindelse med ægtefællesammenføring fra 18 år til 24 år. Baggrunden for indførelsen af 24-års-reglen er, at jo ældre man er, desto bedre kan man højst sandsynligt modstå et pres fra familien eller andre til at indgå et ægteskab mod sin vilje. Den hyppigste alder ved indgåelse af ægteskab med en person bosat i udlandet er som nævnt i kapitel 2 steget betragteligt.

### **Fremme af mangfoldighed og tolerance**

I november 2003 offentliggjorde regeringen sin handlingsplan til fremme af ligebehandling og mangfoldighed og til bekæmpelse af racisme. Handlingsplanen indeholder 14 initiativer til fremme af ligebehandling og mangfoldighed. De 14 initiativer vedrører indsatsen for mere viden om racisme og forskelsbehandling samt mangfoldighed og tolerance gennem dialog og debat.

### **Stof- og narkomisbrug, særligt om regeringens handlingsplan "Kampen mod narko" fra oktober 2003**

Implementeringen af handlingsplanens mange initiativer skrider planmæssigt frem. I den forbindelse kan som eksempel fremhæves det 3-årige modelkommuneprojekt "Narkoen ud af byen". Der er tale om et forebyggelsesprojekt, hvor staten med i alt 15 mio. kr. støtter en kommune i hvert amt med det formål markant at nedbringe udbredelse af narkotika i lokalsamfundet - ikke mindst blandt de unge. Grundtanken i projektet er, at man for at lave en effektiv forebyggelse er nødt til at se på alle de lokale miljøer, hvor børn og unge færdes, dvs. se på helheden og inddrage hele civilsamfundet - skolerne, de unge selv, forældrene, ungdomsuddannelserne, foreningslivet, nattelivet og politiet - i arbejdet.

### **Indsatsen over for de unge misbrugere - Handleplaner for unge under 18 år med et behandlingskrævende misbrug**

For at målrette og styrke indsatsen for de unge misbrugere fik kommunerne med virkning fra 1. januar 2005 pligt til at udarbejde handleplaner for unge under 18 år med et behandlingskrævende misbrug. Kommunerne skal involvere såvel amtets misbrugscenter som den unge og dennes familie i dette arbejde.

### **Mål 4: At mobilisere alle relevante aktører**

Særligt i løbet af 2. NAP periode har der været en stadig styrket dialog med andre aktører. Der har således været afholdt en større midtvejkonference, hvor et meget stort antal frivillige organisationer, herunder også brugerorganisationer, deltog og debatterede, hvordan NAP-fungerede, og hvor der er behov for forbedringer.

Rådets for Socialt Udsatte har spillet en væsentlig rolle i forbindelse med de af Socialministeriet arrangerede konferencer.

I forbindelse med afholdelse af et EU-peer-review om hjemløshedspolitik deltog bl.a. brugerorganisationen SAND, som er en organisering af hjemløse. Nye brugerorganisationer er opstået bl.a. organisationen SVID som organiserer brugere af væresteder.

## **Kapitel 4 – God praksis**

### **Særlig indsats mod kvindehandel**

Politiet har sat ekstra fokus på kvindehandel og har i den forbindelse udpeget en ansvarlig for kvindehandel i hver politikreds.

Under regeringens handlingsplan til bekæmpelse af kvindehandel, blev det besluttet at finansiere ansættelsen af en træningskoordinator i Rigspolitiet, der også skal være politiets kontaktperson til NGO'erne.

Rigspolitiet afholdt i marts 2005 det første seminar for kontaktpersonerne i politiet, hvor forskelligt baggrundsmateriale blev gennemgået, blandt andet relevante love, der kunne bruges i retsforfølgelsen af bagmænd for kvindehandel. Det blev understreget, at med regeringens handlingsplan til bekæmpelse af kvindehandel i hånden, havde man nu en opfordring og et konkret redskab i forfølgelsen af bagmænd. Der blev opfordret til at forfølge flere sager om kvindehandel. Politiet forventer at den øgede fokus vil være medvirkende til flere sager om menneskehandel i fremtiden.

### **Skæve Huse til hjemløse**

I 1999 blev en 5-årig forsøgsordning med tilskud til anderledes boliger - Skæve Huse - til hjemløse og udsatte grupper etableret. Ordningen blev etableret med henblik på at yde økonomisk støtte til permanente boliger til personer, der uanset sociale støttetilbud har vanskeligt ved at finde sig til rette i det traditionelle boligbyggeri eller eksisterende boformer. Ved satspuljeforliget i 2004 blev forsøgsordningen forlænget yderligere i 4 år fra 2004-07. Der blev til formålet afsat 10 mio. kr. om året. Ved udgangen af 2004 var der givet tilsagn om økonomisk støtte til 360 boliger fordelt på 49 projekter. På baggrund af en evaluering af forsøgsordningen foretaget i 2004, besluttede regeringen at afsætte yderligere 10 mio. om året på finansloven for årene 2005-08.

## Kapitel 5 – Opdatering vedrørende 2005-2006

### Mål 1: Fremme deltagelse i beskæftigelse og adgang for alle til ressourcer, rettigheder, goder og tjenesteydelser

#### Den fremtidige organisering

Som en del af en ny kommunalreform, der blandt andet vil betyde, at antallet af kommuner vil blive markant reduceret, vil den fremtidige indsats blive varetaget i et sammentænkt arbejdsmarkedssystem med fokus på en sammenhængende indsats på tværs af målgrupper og tæt på brugerne: Virksomheder, uddannelsessøgende, beskæftigede og ledige.

Kommunalreformen indebærer, at der pr. 1.1.2007 skal etableres jobcentre overalt i landet ved, at arbejdsformidlingen og kommunerne flytter sammen og er fælles om at fokusere på beskæftigelsesindsatsen for borgere og virksomheder. Der bliver skabt ét beskæftigelsessystem med én indgang – og ikke to, som man har i dag, hvor arbejdsformidlingen tager sig af nogle borgere, mens kommunerne tager sig af andre.

Med én indgang til beskæftigelsessystemet vil personer på kanten af arbejdsmarkedet få behandlet deres beskæftigelsessituation samme sted og på lige fod med alle andre, som har brug for hjælp til at finde job. Beskæftigelsessigtet vil blive opretholdt, også i de situationer, hvor en person har behov for service fra socialforvaltningen, idet jobcentret har en tovholderfunktion i forhold til at bringe personen tilbage til arbejdsmarkedet.

#### Indsatsen synliggøres

Indsatsen bliver i fremtiden meget mere synlig via et nyt landsdækkende målesystem – jobindsats.dk – som måler resultater og effekter af beskæftigelsesindsatsen. Der vil her blive mulighed for at få oplysning, ikke blot om den samlede indsats i et jobcenter, men også om indsatsen for forskellige målgrupper, herunder for personer på kanten af arbejdsmarkedet.

#### Regeringens integrationsplan "En ny chance til alle"

Med regeringsgrundlaget "Nye Mål" fra februar 2005 er der sat yderligere fokus på integration af indvandrere og efterkommere. Det er regeringens mål at øge beskæftigelsen med op til 60.000 personer frem mod 2010, hvoraf op til 25.000 personer skal være indvandrere og efterkommere.

Som en del af regeringsgrundlaget blev der nedsat et ministerudvalg med henblik på at udarbejde en *National handlingsplan for flere indvandrere i arbejde*. Den nationale handlingsplan for at få flere indvandrere i beskæftigelse er et centralt led i regeringens overordnede beskæftigelsesplan for at få flere mennesker i arbejde.

Arbejdet i ministerudvalget har medført, at regeringen i maj 2005 fremlagde en integrationsplan, der skal styrke integrationsindsatsen yderligere. Hovedparten af initiativerne omfatter alle borgere, men de sigter først og fremmest på at øge antallet af indvandrere og efterkommere i beskæftigelse eller uddannelse. Planen omfatter nye konkrete initiativer og bygger videre på de reformer på integrationsområdet, som regeringen fik indført i perioden

2001-2005. I planen indgår endvidere en del boliginitiativer. Se bilag 3 vedrørende konkrete initiativer.

### **National handlingsplan for flere indvandrere i arbejde**

I regeringsgrundlaget "Nye Mål" fra februar 2005 er der sat yderligere fokus på integration af flygtninge og indvandrere. Det er således regeringens mål at øge beskæftigelsen med op til 60.000 personer frem mod 2010, hvoraf 25.000 personer skal være indvandrere og efterkommere. Den nationale handlingsplan for at få flere indvandrere i beskæftigelse er et centralt led i regeringens overordnede beskæftigelsesplan for at få flere mennesker i arbejde.

### **Nyt konsulentteam i Integrationsministeriet**

Der er oprettet en ny integrationservice, der skal udbrede gode integrationseksempler og gøre den lokale integrationsindsats mere effektiv, således at flere udlændinge opnår varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Konsulenterne formidler gode praktiske erfaringer fra kommuner, virksomheder, uddannelsesinstitutioner m.v., giver inspiration til hvorledes integrationsindsatsen kan tilrettelægges bedst muligt, forestår vejledning og efteruddannelse af kommunale medarbejdere og sikrer, at gode erfaringer beskrives i Integrationsministeriets erfaringsdatabase.

### **Ændring af lov om danskuddannelse**

Et lovforslag er fremsat om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Forslaget skal bidrage til at fremme, at alle familiesammenførte udlændinge deltager i danskuddannelse eller tilegner sig sproget på anden måde, og at alle fuldfører uddannelsen med aflæggelse af en afsluttende prøve.

Lovforslaget indeholder endvidere et tilbud om obligatorisk, styrket og fremrykket danskuddannelse, der skal fremskynde og intensivere danskindlæringen for flygtninge, der opholder sig på asylcentre, og som har fået meddelt opholdstilladelse. Ligeledes vil kommunens danskuddannelsesstilbud for denne gruppe udlændinge blive fremrykket, således at danskuddannelsen på asylcentret kan videreføres uden ventetid efter kommunens overtagelse af integrationsansvaret.

### **Nedbrydelse af kønsbarrierer og handlingsplan**

Det er hensigten, at der i løbet af 2005/2006 skal udarbejdes en handlingsplan for at nedbryde kønsbarrierer for etniske minoriteter. Det er ikke fastsat, hvad planen skal indeholde, men det kunne fx være oplysning, rådgivning, uddannelse af fagfolk, oprettelse eller styrkelse af mentorordninger, lektieklubber, særlige jobordninger og projekter om kønsneutral jobanvisning i AF.

### **Uddannelse og beskæftigelse til kvinder fra etniske minoriteter**

En pulje skal medvirke til en forstærket beskæftigelsesindsats over for familiesammenførte, der ikke modtager introduktionsydelse, samt flygtninge- og indvandrerkvinder. Aktiviteterne skal være direkte arbejdsmarkeds- eller uddannelsesrettede. Der er afsat satspuljemidler med 14,4 mill. kr. i 2005, 12,4 mill. kr. i 2006 samt 2 mill. kr. i hvert af årene 2007 og 2008. Midlerne kan søges af kommuner, amter, AF, uddannelsesinstitutioner, virksomheder samt organisationer og foreninger.

Som led i regeringens voldshandlingsplan har Landsorganisationen for Kvindekrisecentre uddannet ressourcepersoner på syv krisecentre. Uddannelsen vedrører de særlige

problemstillinger, der relaterer sig til vold mod kvinder fra etniske minoriteter. Ressourcepersonerne yder bistand til de øvrige krisecentre.

### **Regeringens integrationsplan "En ny chance for alle" - boligområdet**

Regeringen fremlagde i maj 2005 sin integrationsplan, "En ny chance for alle". Heri indgår en lang række initiativer vedrørende udsatte boligområder. (se bilag 4 vedrørende initiativer).

### **Nye initiativer på handicapområdet**

Der er iværksat udviklingsprojekter dels med henblik på at intensivere optræningsindsatsen for børn med hjerneskade, så kommunernes og amternes optræningstilbud til denne gruppe bliver udviklet og forbedret og dels med henblik på at etablere aktiviteter og særlige beskæftigelsestilbud for senhjærskadede.

Reglerne for støtte til køb af bil for handicappede er blevet revideret og forbedret, så reglerne for reparation, udskiftning og særlig indretning ligestilles med reglerne for hjælpemidler i hjemmet.

Som led i regeringens strategi for beskæftigelse af personer med handicap – Handicap og Job – vil der blive sat fokus på vurdering og udvikling af beskæftigelses- og aktivitetstilbuddene til de grupper af mennesker med handicap, der ikke kan gøre brug af ordningerne.

### **Beskæftigelse for mennesker med handicap**

Beskæftigelsesstrategien, som regeringen offentliggjorde i december 2004, er en flerårig strategi, der skal bringe flere personer med handicap i job.

Strategien har tre mål:

- Antallet af beskæftigede personer med en nedsat funktionsevne skal stige med 2.000 personer per år.
- Andelen af virksomheder, der har medarbejdere med handicap ansat, skal stige med 1 procentpoint per år.
- Virksomheder samt personer med nedsat funktionsevne skal have bedre kendskab til beskæftigelsesmuligheder og muligheder for at få støtte eller hjælpemidler, der kan kompensere for handicapet.

For at opnå de tre ovenstående mål koncentrerer strategien om tre indsatsområder.

- Vi skal vide mere om handicap og job
- Vi skal ændre holdning til handicap og job
- Vi skal gøre det nemmere at kombinere handicap og job

I strategien sætter regeringen nogle rammer op for indsatsen de kommende år, men samtidig indeholder beskæftigelsesstrategien 12 selvstændige initiativer, der skal medvirke til, at de tre opstillede mål nås. (Se bilag 5 vedrørende initiativer).

Status her i 2005 er, at syv af de 12 initiativer er implementerede, mens der er igangsat udviklingsarbejder for tre initiativer i Beskæftigelsesministeriets regi. Det drejer sig om

- Udvidelse af forsøgsprojekt med personlig assistance til personer med et psykisk handicap,

- Udviklingen af et særligt bevis til personer med handicap, som kan medbringes ved jobsamtaler og
- Udviklingen af et frivilligt tilgængelighedsmærke til virksomheder (ved lanceringen blev DSI opfordret til at arbejde videre med ideen).

Mens socialministeriet har iværksat udviklingsarbejder for to områder:

- Beskyttet beskæftigelse – på vej mod rigtig beskæftigelse og
- Beskyttet beskæftigelse – metodeudvikling i kommunalt regi

Disse initiativer er således første skridt på vejen til at bringe flere personer med handicap i job, men der skal iværksættes andre initiativer fremover. Der er tale om en dynamisk proces, hvor viden og erfaringer fra alle initiativerne vil blive brugt til at forbedre beskæftigelsesindsatsen for personer med handicap. Ud fra viden og erfaringer fra de første initiativer vil der løbende sættes nye initiativer i søen. Derfor vil der også hen ad vejen komme nye tiltag, der skal hjælpe personer med handicap i arbejde.

I 2005 gøres dette ved, at der er afsat 35 mio. kroner til nye tiltag, der skal bringe personer med handicap i job eller tættere på arbejdsmarkedet. I 2005 fokuseres indsatsen om fem målgrupper. Det drejer sig om blinde, hørehæmmede, ordblinde, eller personer, der har en sindslidelse eller apopleksi. Prioriteringen af disse fem grupper i 2005 skal være med til at målrette indsatsen for at bringe flere personer med handicap i job.

Strategien skal første gang evalueres i starten af 2007.

### **Mærkeordning**

Regeringen har igangsat arbejdet med at forbedre de handicappedes muligheder for at finde oplysninger om offentligt tilgængelige bygninger. Der er afsat 2 mio. kr. til at udvide mærkningsordningen på turismeområdet, så ordningen også omfatter offentligt tilgængelige bygninger. Udvidelsen af ordningen forventes lanceret i juni 2005. Ordningens vigtigste værktøj er [www.godadgang.dk](http://www.godadgang.dk), hvor man også kan se, hvor mange virksomheder, der er registreret i ordningen, da dette tal fortsat stiger.

### **Byggeloven**

Folketinget har i maj 2004 vedtaget en lov om ændring af byggeloven, som blandt andet medfører, at der ved ombygninger i eksisterende byggeri skal foretages tilgængelighedsforbedringer.

Staten har afsat i alt 140 mio. kr. i perioden 2005-2007 til forbedret tilgængelighed af det offentlige bygninger. Herudover vurderes det, at den private sektor samlet vil anvende 90 mio. kr. årligt i samme periode. Lovændringen gælder for ombygninger i offentligt tilgængeligt byggeri og erhvervsbyggeri til service og administration.

### **Rådgivning og vejledning til børn og voksne med handicap**

Et meget væsentligt indsatsområde overfor børn og voksne med handicap er en kvalificeret rådgivning og vejledning. Arbejdet med at kvalificere og effektivisere både specialrådgivningen og vidensindsamling og -formidling indgår fra 2007 i en national videns- og rådgivningsorganisation (VISO), som etableres som led i kommunalreformen.

### **Behandlingstilbud til alkoholmisbrugere**



For at sikre, at der også fremover vil være et behandlingstilbud til de svageste alkoholmisbrugere, er der i satspuljeaftalen for 2005-2008 afsat yderligere i årene 2005-2008 til indførelse af en alkoholbehandlingsgaranti og forøgelse af antallet døgnbehandlingspladser. Herudover er der afsat midler til etablering af et alkoholbehandlingsregister, ligesom at der er afsat midler til den sociale indsats.

### **Behandlingsgaranti for unge under 18 år på vej**

I forbindelse med satspuljeforliget for 2005 blev det aftalt, at behandlingsgarantien for social behandling for stofmisbrug skal udstrækkes, således at den også gælder for under 18-årige med massive stofmisbrugsproblemer. Lovforslaget blev fremsat den 24. februar 2005 og forventes at træde i kraft den 1. oktober i år.

### **Nye initiativer på ældreområdet**

Ressourcer til ældreområdet – ekstra 500 mio. kr. Regeringen har fra 2006 afsat yderligere en ½ mia. kr. årligt til at forbedre de ældres forhold. Pengene er på forhånd øremærket pengene til en plejehjemsgaranti og bedre og mere fleksibel hjemmehjælp i kommunerne.

### **Frit valg mellem kommunale, selvejende institutioner og private plejehjem – Friplejeboliger**

I regeringsgrundlaget er der en udvidelse af frie valg fra at omfatte kommunens boligforsyning til også at omfatte friplejeboligordningen. Her er målet at udvide borgerens mulighed for frit valg i forhold til forskellige typer af plejeboliger og forskellige leverandører af plejeboliger.

### **Initiativer for at forbedre forholdene for demente**

Der er indgået en aftale om bl.a. afsættelse af i alt 80 mio. kr. til forbedringer på demensområdet (heraf 22 mio. kr. til sundhedsområdet). Aftalen indebærer, at der på det sociale område blev afsat midler til følgende initiativer:

- 1) Informationskampagne om demens (10 mio. kr.)
- 2) Pulje til efteruddannelse af plejepersonale (10 mio. kr.)
- 3) Ansøgningspulje til forebyggelse af magtanvendelse (10 mio. kr.)
- 4) Ansøgningspulje til dag- og aktiveringstilbud til yngre demente. (13 mio. kr.)
- 5) Ansøgningspuljer til etablering af demensboliger (15 mio. kr.)

Herudover blev der afsat 37 mio. kr. til etablering og udvikling af midlertidige aflastningspladser mv. Senest er der indgået en aftale om at afsætte yderligere 20 mio. kr. til ældreområdet med særligt fokus på en række initiativer på demensområdet bl.a. forholdene for demente medicinske patienter.

### **Plejetestamenter**

Fra 1. januar 2005 skal kommunerne i tilrettelæggelsen af pleje og omsorg mv. så vidt muligt respektere tilkendegivelser om ønsker for fremtiden i forhold til bolig, pleje og omsorg («plejetestamente») fra personer, der har en demensdiagnose.

### **Kvalitetsprojekt**

Regeringen har i 2005 afsat 10 mio. kr. til et 3-årigt om kvalitet i ældreplejen. Projektet skal afdække barrierer og muligheder for at fremme kvaliteten i ældreplejen.

### **Forebyggelsescentre**

Der er afsat i alt 70 mio. kr. til at iværksætte forsøg med oprettelse af kommunale forebyggelses- og rådgivningscentre. Puljen udmøntes over 3 år.

## **Mål 2: Forebygge risici for social udelukkelse**

### **Udsatte børn**

Der arbejdes med flere initiativer i forhold til de udsatte børn. Et nyt initiativ er forældreprogrammerne, som skal styrke forældrenes ansvar overfor deres børn. Det gælder støtte i forhold til barnets skolegang og til at undgå kriminalitet. Der er nedsat en arbejdsgruppe, som afslutter sit arbejde med en rapport og et udkast til lovforslag i juni 2005. Regeringen har desuden i 2004 udarbejdet en handlingsplan mod børnemishandling. Handlingsplanen indeholder bl.a. opkvalificering af fagpersonale, en generel oplysningskampagne, der skal mindske volden mod børn og udarbejdelsen af en model for forældrekurser, og der er efterfølgende blevet afsat 18 mio. kr. i perioden 2005-07 til udbredelsen af modellen for forældrekurser til samtlige kommuner.

### **Forebyggelse af genopdragelsesrejser**

Regeringen har tidligere gennemført en række initiativer, som skal modvirke genopdragelsesrejser og andre længerevarende udlandsophold, som har negativ betydning for herværende børns skolegang og integration. Undersøgelser offentliggjort i april 2005 viser, at 50 kommuner samlet har kendskab til 554 børn, der er eller har været på længerevarende udlandsophold siden 1. juli 2002. På grundlag af disse undersøgelser er der nedsat en arbejdsgruppe der skal fremlægge forslag for regeringen senest 1. oktober 2005 vedrørende forebyggelse af genopdragelsesrejser.

### **Projekt Kvalitet i specialundervisningen (KVIS)**

KVIS projektet skal sikre udviklingen af kvalitet i specialundervisningen, således at børn og unge med særlige behov får et undervisningstilbud, der er optimalt for den enkelte. Projektet har løbet siden 2000 og det er besluttet, at KVIS forlænges i perioden januar 2005 til januar 2007 som led i overgangen til en ny kommunal struktur, dog med et mindre budget. Hovedopgaven for KVIS2 bliver at medvirke til, at kvaliteten i tilbuddene opretholdes ved overgangen til den kommende kommunale struktur samt at fortsætte kvalitetsarbejdet inden for specialundervisningen og processen mod en folkeskole med øget rummelighed. Der henvises til hjemmesiden [www.kvis.dk](http://www.kvis.dk).

## **Mål 3: At hjælpe de mest sårbare grupper**

### **Oplysningskampagne om etniske minoritetskvinders rettigheder**

Blandt de voksne etniske minoritetskvinder har mange et dårligt kendskab til deres rettigheder som kvinder i Danmark. Regeringen vil derfor starte en oplysningskampagne rettet mod etniske minoritetskvinder, særligt 1. generationsindvandrere. Ud over at oplyse om rettigheder i forbindelse med økonomi, skilsmisse, forældremyndighed, vold og familieplanlægning skal der oplyses om generel ligestilling i Danmark.

### **Prostitutionsområdet**

Med satspuljeforhandlingerne for 2005-2008 blev det aftalt at afsætte i alt 45,8 mio. kr. til en social og helhedsorienteret indsats på prostitutionsområdet. Der er nu udarbejdet et forslag til

en handlingsplan på området, "Et andet liv". Handlingsplanens omdrejningspunkt er, at der skal ske en helhedsorienteret indsats overfor den enkelte prostituerede. "Et andet liv" består af konkrete anbefalinger vedrørende blandt andet handler forebyggelse i forhold til udsatte unge på døgninstitution, opsøgende og rådgivende indsats i forhold til voksne prostituerede og organisering af indsatsen ud fra et landsdækkende kompetencecenter på prostitutionsområdet.

#### **Permanent støtte til Rederne**

Med satspuljeforhandlingerne for 2005 blev det aftalt at gøre støtten til NGO'en "Rederne" i København, Århus og Odense permanent. Rederne udfører et nødvendigt og godt arbejde på prostitutionsområdet i særligt i forhold til prostituerede med misbrug. Med en permanent støtte er det økonomiske grundlag for arbejdet i Rederne sikret fremover. Dette vil medføre en bedre ro omkring det daglige arbejde, så den konkrete indsats over for målgruppen kan forstærkes.

#### **Handel med kvinder**

Den nationale handlingsplan til bekæmpelse af handel med kvinder løber frem til 2006, og der er afsat 30 millioner for perioden 2003-2006.

#### **Handlingsplan til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder og børn i familien 2005-2008**

Der er afsat 64 millioner kroner til en fortsat indsats for at bekæmpe mænds vold mod kvinder og børn i familien. Midlerne udmøntes i en ny fire-årig handlingsplan, der dækker perioden 2005-2008. Handlingsplanen fokuserer indsatsen på fire overordnede områder, og opstiller en række aktiviteter, som skal implementeres løbende.

Handlingsplanen for 2005-2008 følger op på Regeringens handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder (2002-2004), og indsatsen fokuseres stadig omkring fire overordnede indsatsområder: Støtte til ofrene, aktiviteter rettet mod voldsudøveren, aktiviteter rettet mod fagpersonale samt viden og information.

Handlingsplanen indeholder en lang række konkrete aktiviteter, som skal iværksættes under indsatsområderne. Implementeringen af handlingsplanen fra 2002-04 har vist, at det er nødvendigt at have særlig opmærksomhed på specielt udsatte grupper og på forebyggelse. Handlingsplanen for 2005-08 vil derfor have særligt fokus på kvinder fra etniske minoriteter, børn og unge samt behandling af voldelige mænd. Alle aktiviteterne under handlingsplanen skal have et forebyggende sigte.

#### **Mål 4: At mobilisere alle relevante aktører**

##### **Frivillige på handicapområdet.**

Der er udarbejdet en strategi der skal sætte fokus på spørgsmålet om handicappedes deltagelse i foreninger og frivillige sociale organisationer både som frivillige og som brugere. Strategien indgår i en større informationskampagne om frivilligt arbejde.

Formålet er dels at skabe bedre muligheder for handicappedes livsudfoldelse og dermed at sikre handicappedes muligheder for at vælge og have indflydelse på deres eget liv og dels at medvirke til at handicappede får større mulighed for at indgå i et fællesskab og etablere sociale relationer i forbindelse med den frivillige indsats.

Der foretages en ny undersøgelse af handicappede og frivillighed i 2006 – så effekten af strategien kan måles.

## **Bilag 1. Målene for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse**

1. At fremme af deltagelse i beskæftigelse og adgang for alle til ressourcer, rettigheder, goder og tjenesteydelser.
2. At forebygge risici for social udelukkelse.
3. At hjælpe de mest sårbare grupper.
4. At mobilisere alle relevante aktører.

Ad 1: Mål, hvorefter medlemsstaterne skal udvikle en politik til forening af arbejdslivet og familielivet,

- at udvikle deres sociale systemer, således at alle har adgang til midler, der gør dem i stand til at leve i overensstemmelse med menneskelig værdighed,
- at sørge for at alle har adgang til rimelige og sunde boliger,
- at alle får adgang til sundhedspleje passende til deres situation, og
- at alle får adgang til uddannelse, retsvæsenet og andre offentlige og private tjenesteydelser så som sport og kultur.

Ad 2.

- at forebygge social udelukkelse ved at forbedre beskæftigelsesegnetheden,
- at drage nytte af det vidensbaserede samfund og sørge for, at ingen udelukkes på grund af invaliditet,
- at indrette socialpolitikken, så den forebygger, at kriser i livet fører til social udelukkelse, og
- at iværksætte aktioner for at forhindre sammenbrud i familier.

Ad 3.

- at fremme integrationen af personer, der befinder sig i særlige risikosituationer,
- at arbejde imod eliminering af fattigdom blandt børn, og
- at udvikle globale aktioner i områder, der er ramt af fattigdom.

Ad 4

- at fremme de udstødtes deltagelse og evne til at give deres mening til kende,
- at "mainstreame" kampen mod social udelukkelse i alle politikområder,
- at udvikle partnerskaber med alle relevante aktører- herunder arbejdsmarkedets parter og NGO'er, og
- at opmuntre til at virksomhederne udviser social ansvarlighed.

## **Bilag 2. Aktiviteter som led i handlingsplanen til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder og børn i familien 2005-2008 og handel med kvinder**

### **Handlingsplanen til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder og børn i familien 2005-2008**

#### Aktiviteter, der sættes i gang i 2005

Under indsatsområdet **støtte til ofrene** fortsætter støtten til:

- Netværket for voldsramte kvinder
- Hotlinen
- Mulighederne for at give akut psykologbistand til kvinder og børn.

Aktiviteter, som er i gang:

- Oplysningskampagnen rettet mod de etniske minoritetskvinder
- Metodeudviklingsprojektet om fysisk handicappede kvinder på krisecenter.

Aktiviteter, som planlægges at sættes i gang i 2005:

- Juridisk rådgivning til fagfolk og voldsramte kvinder
- Udbygning af netværk for etniske minoritetskvinder
- Udarbejdelsen af kortfilm, som illustrerer mødet med offentlige instanser for etniske minoritetskvinder
- Oprettelsen af et digitalt børnenetværk.

Under indsatsområdet aktiviteter rettet mod **voldsudøveren**;

- Behandlingstilbudet til den voldsudøvende mand gøres i foråret 2005 landsdækkende, idet der åbnes afdelinger i Århus og Odense.

Under indsatsområdet aktiviteter rettet mod **fagfolk**:

- Uddannelsesindsatsen rettet mod fagfolk kører kontinuerligt. I øjeblikket gennemføres en nøglepersonuddannelse for fagfolk i kommunerne.
- Planlægningen af konferencen for socialchefer startes i år.
- Opkvalificeringen af krisecentrenes viden om etniske minoritetskvinder og børn vil ligeledes blive igangsat. Planlægningen af den lokale uddannelsesindsats er startet.

Under viden og information:

- Årsstatistikkerne om kvinder og børn på krisecentrene fortsætter.
- Statistikken fra 2004 om vold mod kvinder bliver opdateret

### **Handel med kvinder**

Initiativerne i handlingsplanen er alle under implementering og er i hovedtræk:

- **Værested/ beskyttet hus** for ofre for kvindehandel er etableret. Under opholdet, som kan vare op til 15 dage med mulighed for forlængelse i helt særlige tilfælde, afklares ofrenes situation, og deres hjemsendelse forberedes. Siden oktober 2003 har 35 kvinder været i beskyttelsestilbudet.
- **Internationalt netværk** af NGO'er er under opbygning af NGO'en Reden - Stop

Kvindehandel, så der kan tages kontakt til organisationer i hjemlandene, når kvinderne ønsker at blive modtaget og repatrieret i hjemlandene. Netværket består af over 50 organisationer, særligt i Østeuropa.

- **Opsøgende arbejde** på gaden og på massageklinikker, primært København og Vejle Amt. Der er etableret kontakt til 26 ud af 27 massageklinikker i Vejle Amt og 67 ud af 106 i København og omegn. Yderligere er der løbende kontakt til kvinder på gaden i København, primært til østeuropæiske og afrikanske kvinder. Kvinderne informeres om deres rettigheder i Danmark, herunder om regeringens handlingsplan og retten til beskyttelsestilbudet.
- **Informationsmateriale** er produceret og trykt på 11 sprog. Materialet oplyser ofre for kvindehandel om deres rettigheder og sundhedstilbud i Danmark.
- **Hotline**, hvor ofre for kvindehandel/udenlandske prostituerede kan få oplysning i forhold til myndighederne, herunder sundhedsmyndigheder. Hotlinen kan også benyttes af kunder, der kan anmelde hvis de har mistanke om at en kvinde kan være handlet. Siden november 2003 er der modtaget næsten 200 opkald til hotlinen. De opsøgende socialarbejdere har modtaget et tilsvarende antal opkald på deres mobiltelefoner.
- **Ambassadenetværk**. Der er afholdt møder med 11 ambassader i Danmark, der alle repræsenterer afsenderlande. Ambassaderne er informeret om handlingsplanen og har udpeget en kontaktperson. Der vil blive afholdt et seminar i foråret 2005.
- Alt arbejdet **monitoreres og dokumenteres** af Videns og Formidlingscenter for socialt udsatte, der også monitorerer udenlandske erfaringer.

Der fokuseres i 2005 på bedre koordinering mellem de implementerende parter samt en spredning af aktiviteterne både i forhold til aktører samt region. Der er nedsat en arbejdsgruppe bestående af politiet og justitsministeriet samt de implementerende organisationer. Her udarbejdes procedurer for samarbejdet og udveksles erfaringer. Nye metoder for beskyttelse og ophold i de 15 dage skal afprøves, herunder skal krisecentre afprøves som model for beskyttelse.

### Bilag 3. Regeringens integrationsplan – ”En ny chance til alle”

- *Garanti for relevante uddannelses tilbud til alle unge.* Herunder bl.a.: Sprogstimulering skal starte før barnet kommer i skole, der skal ske en styrkelse af vejledning og forældresamarbejdet i folkeskolen, og der skal skabes flere praktiske indgange til erhvervsuddannelserne bl.a. i form af genindførelse af mesterlære, præmiering af virksomheder, der opretter ekstra praktikpladser og trainee-ordninger. Børnefamilieydelsen omlægges, så den kun udbetales for unge 15 – 17 årige, der er i gang med uddannelse eller i job med uddannelsesperspektiv og at alle unge mellem 18 og 25 får pligt til at begynde på en relevant kompetencegivende uddannelse, hvis de ikke har én i forvejen.
- *Det offentlige går foran.* Flere ikke-vestlige indvandrere skal ansættelse i den offentlige sektor. Bl.a. opstilles måltal for ansættelse af ikke-vestlige indvandrere i den offentlige sektor, oprettelsen af såkaldte integrationsstillinger udbredes og indsatsen for at ansætte flere i politi og forsvar styrkes.
- *Kommunerne skal gøre mere for integrationen.* Bl.a. skal kommunerne have pligt til løbende at give tilbud til alle de kontanthjælpsmodtagere, der har gået i længere tid uden at få et aktivt tilbud. Kommunerne skal belønnes for en aktiv integrationsindsats, både overfor indvandrere på introduktionsydelse og over kontanthjælpsmodtagere
- *Det skal kunne betale sig at arbejde.* Bl.a. skal jobmulighederne skal være synlige, den virksomhedsnære aktivering skal være mere målrettet, styrkede incitament for at tage arbejde for ægtepar på kontanthjælp og styrket opfølgningen over for kontanthjælpsmodtagere der melder sig syge.
- *Ghettoisering i boligområder skal modvirkes* Herunder bl.a.: Regeringen vil afsætte midler til en fortsat renoveringsindsats. Der kan blive tale om nedrivning i meget begrænset omfang. For at sikre en mere balanceret beboersammensætning, vil regeringen stimulere salget af almene boliger i udsatte boligområder.
- *Ekstremisme og kriminalitet skal forebygges og bekæmpes* Herunder bl.a.: Regeringen vil styrke forældreansvaret gennem forældreprogrammer. Hvis forældre ikke lever op til ansvaret, skal de kunne trækkes i børnefamilieydelsen.



## **Bilag 4. Regeringens integrationsplan "En ny chance for alle" – boligområdet**

Regeringen fremlagde i maj 2005 sin integrationsplan, "En ny chance for alle". Heri indgår en lang række initiativer vedrørende udsatte boligområder.

### *En hurtigere genopretning af beboersammensætningen*

- I efteråret 2005 vil regeringen fremsætte forslag med henblik på at stimulere salget af ledige almene boliger i udsatte boligområder.
- For at skabe liv og arbejdspladser samt for at styrke mulighederne for lokale iværksættere vil regeringen endvidere gøre en målrettet indsats for at fremme erhverv i de udsatte områder.
- Regeringen vil i efteråret 2005 fremsætte forslag, som indfører mulighed for, at kommuner med udsatte boligområder kan vælge at give tilskud til flytteudgifter til ressourcetsvage beboere, der ønsker at fraflytte disse områder. I den forbindelse fokuseres der også på at fremme muligheden for at flere husstande, som ønsker at bo i nærheden af hinanden, på forskellig måde kan få sikkerhed for at kunne flytte til det samme område.
- Regeringen vil i efteråret 2005 igangsætte en informationskampagne for at øge vidensniveauet – både hos kommuner og boligorganisationer – om de muligheder, de har for at påvirke beboersammensætningen i almene boliger.
- Regeringen vil snarest tage initiativ til et samarbejde med boligorganisationerne og Kommunernes Landsforening om at fremme gennemsigtigheden på det almene boligmarked gennem etableringen af en ny boligportal med oversigt over mulighederne for at få en almen bolig.

### *Genopretning og kvalitetsløft*

- Med henblik på at give de udsatte boligområder det nødvendige kvalitetsløft, som kan gøre områderne attraktive for en bred kreds af boligsøgende, vil regeringen i forbindelse med forhandlingerne om den fremtidige anvendelse af den almene sektors fonde afsætte midler til en renoveringsindsats i de udsatte områder.
- Regeringen vil give mulighed for, at nedrivning i et meget begrænset omfang kan godkendes som led i et samlet løft af området.
- Regeringen vil afsætte midler på finansloven for 2006 til sociale, forebyggende samt integrations- og beskæftigelsesfremmende initiativer i boligområderne, herunder til at understøtte lokale aktiviteter og ressourcer.
- Regeringen vil snarest tage initiativ til at modernisere reglerne for, hvad almene boligorganisationer kan beskæftige sig med, således at der i højere grad skabes mulighed for magnetaktiviteter, der rækker ud over boligområdet og ud mod det omgivende samfund.

## Bilag 5. Initiativer i beskæftigelsesstrategien for mennesker med handicap

- Udsendelse af en informationspjece til 15.000 vejledere i bl.a. arbejdsformidlingen og uddannelsessystemet.
- Indhentning af ny viden i virksomhederne om personer med handicap og job gennem [www.ministerdialog.dk](http://www.ministerdialog.dk).
- Udgivelse af undersøgelse af beskæftigelsesmulighederne for personer med en psykisk funktionsnedsættelse, hvor der sættes fokus på de særlige forhold, der gør sig gældende vedr. fastholdelse og integration på arbejdsmarkedet.
- Udvikle mulighederne for beskyttet beskæftigelse – på vej mod rigtig beskæftigelse.
- Udvikle mulighederne for beskyttet beskæftigelse – metodeudvikling i kommunalt regi.
- Udgivelse af avis om vilkår og muligheder på arbejdsmarkedet for personer med handicap, udgivet i landsdækkende dagblade og på landets biblioteker og arbejdsformidlinger.
- Udviklingen af et frivilligt tilgængelighedsmærke til virksomheder.
- Udvidelse af lovgivningen, således at der er mulighed for mere personlig assistance i et 37-timers job.
- Udvidelse af forsøg med personlig assistance til personer med et psykisk handicap.
- Implementering af EU-direktiv om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet pga. handicap i den danske lovgivning.
- Udvikling af et særligt bevis til personer med handicap, som kan medbringes ved jobsamtaler.
- Oprettelse af muligheder for, at der kan ske en elektronisk matchning mellem personer med handicap og virksomheder via [jobnet.dk](http://jobnet.dk), samt mulighederne for at søge information om ordninger mm. på internettet via [www.ijobnu.dk](http://www.ijobnu.dk).